Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1123 — ՈՒՐԲԱԹ 2 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1887 — (Ն. Տ.) 14 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1887 — 26 ՄՈՒՀԱՐՐԻՄ 1305

20 ՓԱՐԱ. (Ց'ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. Պոլսի, Նորատունկեան-խան

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ԳՐԱՀԱՏՈՒԱԾ ԵՒ ԱՌՕՐԵԱՅ ԵՒ ԱՄՍԱԳԻՐ

20 ՓԱՐԱ. (Ց'ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱՖՖԱՆՈՐԴԱԳԻՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան	դահեկան արժէք		160
» » Վեցամեայ	»	»	80
» » Եռամսեայ	»	»	40
Դուռս դրկուած թղթատարով տարեկան	»	»	240
Դուռս դրկուած թղթատարով վեցամեայ	»	»	120
Օտար երկիրներ, տարեկան	ֆրանք		56
» վեցամեայ	»		28

Դուրս դրկուած լրագրաց ճամբու ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է. խմբագրութեանս դրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Beïrmen'Han Constantinople

Ե. ՊՈՒԼԻՍ, 2 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, 1887

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

(ՀՈԿՏ. 7ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 10 ՀՈԿՏ.)

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Ս-ՖԷ-, 9 Հոկտ.

Պ. Ռատոսլաւովի կուսակիցներէն շատեր ձերբակալեցան։ Կ'երեւի թէ կառավարութենէն խնդրուած էր այս տնօրէնութիւնը, զի յայտնի էր թէ ընտրութիւնք պիտի խանգարուէին նախորդ նախարարապետին կողմէ վարձեալ անձանց կողմէ։ Երէկ Պ. Սգամպուլովի նախագահութեամբ ընտրական գումարում մը տեղի ունեցաւ։ Երեք հարիւր անձինք ներկայ էին։ Ո՛չ մէկ ընդդիմադիր համարձակած էր երեւիլ անդ։ Պ. Սգամպուլով հանդարտութեան հրաւէր կարդաց, և խնդրեց ընտրողներէն քուէ տալ կառավարութեան ցուցած ընտրելիներուն։

Քուէարկուաց թիւն ստուար չէ։ Ժողովրդեան ստորին դասը մանաւանդ ձեռնպահ կը մնայ։

—ՊԵՏԷՐ-, 9 Հոկտ.

Զրոյց կայ թէ ծանր վէճ ծագած է մէջ Թագաւորին և Պ. Ռիսդիչի, ի մասին այն երեսփոխանաց զորս Թագաւորն իրաւունք ունի ուղղակի անուանելու, իբրև կառավարական անդամներ Աքուսիչնային։

—Անգլիական լրագրեր կ'ամբաստանեն զՈուսիա թէ գործակիցներ կը դրկէ յԱրեւ. Բուլեվի՝ խռովութիւններ գրգռելու։

—Վառնայէ հեռագիր մը կը ծանուցանէր թէ Բ. Դուռն ի Ֆրիտրիխսբուէրգ Պիզմարք Իշխանին և Պ. Բրիսբրի տեսակցութեան նկատմամբ կ'ենթադրէ թէ երկոքին Նախարարապետք ուզած են որոշել Իտալիոյ տրուելիք փոխարինութիւնն առաջիկայ Ֆրանքօ-գերմանական պատերազմի մը մէջ։

Իտալեան հեռագրական ընկերութիւնն Ա.ժանս Սգէֆանի՝ կը յայտարարէ թէ ռուսական ազդէնէ բնաւ այս լրոյս նպատակն է գժտեցնել Բ. Դուռն Իտալիոյ հետ, զի 1877 էն ի վեր Իտալիա չատագոված է դաշնագրոյ պահպանումն, և երկրային փոփոխմանց մէջ Մեծ Տէրութեանց մասնակցութիւնը մերժած է։

—Բ. Դուռն և Ռուսիա տակաւին հեռի են համաձայնելէ Պուլկարիոյ մասին։ Բ. Դուռը կը պնդէ որ Էրնօրհ զօրավարին և օսմ. պատուիրակին առաքումէն առաջ որոշուին Սոպրանյէին առաջարկուելիք իշխանական ընտրելիք, — գործողութեան եղանակ մը որուն Ռուսիա կ'ընդդիմանայ։ Բայց, Զարին անձնական փափաքին համեմատ, Բ. Դուռն հաւաներ է որ Էրնռօթի զօրավարին իշխանութեան պայմանաժամը վեց ամիս լինի փոխանակ չորսի։ Եթէ Ռուսիոյ և Թուրքիոյ միջեւ համաձայնութիւն գոյանայ, Բ. Դուռը Տէրութեանց պիտի մատուցանէ Պուլկարիոյ նկատմամբ նոր հիմնագիրն, և Թէպէտ Ռուսիա կը խորհի թէ Թուրքիա համաձայնած է ռուսական հիմնագրին, բայց օսմ. կայս. կառավարութիւնը մինչեւ վերջը պիտի զգուշանայ եղեր իւրացնելէ ինչ որ Ռուսիոյ կը վերաբերի։

—Թագուհին Սոֆիայի Թղթակիցը կը հեռագրէ.

«Պ. Ռատոսլաւով նամակ մը գրած լինելով առ Ֆերտինանտ Իշխան, որով ուսնկդրութիւն մը կը խնդրէր՝ առ Իշխանական գահն իւր հաւատարմական զգացումներն յայտնելու և հանրային գործոց վճռակին վրայ խօսելու համար, երէկ իրկուն ընդունուեցաւ Իշխանին կողմէ։ Պ. Ռատոսլաւովէ տեղեկութիւն խնդրեցի, և Իշխանին հետ իւր տեսակցութեան վրայ հետեւեալն ըսաւ ինձ.

«Մեր խօսակցութեան մէջ, Իշխանը «գլխաւորապէս պնդեց ազգային կու«սակցութեան մէջ տիրող անհամաձայնութեան և անմիութեան վրայ, եւ «հասկցուց թէ հաշտութիւն մը օգ«տակար պիտի լինի և մինչեւ իսկ ան«հրաժեշտ է՝ երկրին ապահովութեան «համար։»

«Պ. Ռատոսլաւով պատասխանեց թէ «Համաձայնութիւն կարելի չէ, քանի որ նախարարութենէ հրաժարելէս ի վեր ես և իմ բաղաքական բարեկամներս հալածուած ենք՝ առանց միջոց ունենալու զմեզ պաշտպանելու հասարակութեան առջեւ, գեթ լրագրութեամբ։ Մեր կուսակցութիւն կը հակառակի կառավարութեան, այլ ո՛չ Իշխանին։»

«Դալով այն զրոյցին թէ Զանբովեանց և Քարավէլովանց հետ Պ. Ռատոսլաւովի կուսակիցք խորհրդակցեր են կլեմես Եպիսկոպոսին բնակարանին մէջ՝ իրաց արդի դրութիւնը տապալելու համար, Պ. Ռատոսլաւով ծանոյց ինձ թէ ներկայութեան Իշխանին ինք բողոքած է այս զրպարտութեանց դէմ։ «զի ո՛չ ես ո՛չ ալ նիբոլայեվ գնդապետ գործ չենք կրնար ունենալ մասնիչներու հետ», (ակնարկութիւն Զանբովի և Քարավէլովի կուսակիցներուն)։

—Դիտէլինը թէ Պուլկարը արդէն ունին կամակերպ մը (Սգամպուլով), և Բլէմանսօ մը (Ռատոսլաւով)։ Եւ արդ աշխարհ զարմանօք պիտի ըսէ թէ խաչնարածներու և հողագործներու այս պարզ ժողովուրդ ունի նաեւ Վիքտոր Հիւկօ մը։ Թագուհին Թղթակիցը, «Պուլկարիոյ Վիքտոր Հիւկօն» կ'անուանէ զՊ. Սլաւիքով, արդի Պուլկարաց ամենէն երեւելի բանաստեղծն, որ ինքն իսկ հայրենասիրական ներշնչման շատ մը արտադրութիւններ ունենալէ զատ, մեծաւ հմտութեամբ ու հմտութեամբ ժողված և հրատարակած է Պուլկարաց ժողովրդային երգերը։ Պ. Սլաւիքով, սակայն, ընդդիմադիր մ'է իւր հայրենեաց արդի քաղաքական վիճակին մէջ։ Այս օրերս առ ընտրողս ուղղեց բուռն յայտարարութիւն մը կառավարութեան պայմանաժամը վեց ամիս լինի փոխանակ չորսի։ Եթէ կառավարութեան արարքներուն դէմ, և յորդորեց ընդդիմադիր կուսակցութիւնը չմասնակցիլ ընտրութեանց, փոփոխում մը յառաջ բերելու համար իրաց այժմեան վիճակին մէջ։ Ոստիկանութիւնը գրաւեց այս յայտարարութիւն, իբրեւ հանրային բարեկարգութեան համար վնասաբեր։

—Ռումանիոյ արտաքին գործոց նախարարն ի Վիէննա երկար խորհրդակցութիւն մ'ունեցաւ Ֆալնքի Կոմսին հետ։

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Գերմանիոյ կառավարական լրագիրը սա կերպիւ կը ծանուցանէն ֆրանքօ գերմանական սահմանագլխոյ նոր խնդրոյն փակումը.

«Միւնսդէր Կոմսը Պ. Ֆլուռէնսի մատոյց 50,000 մարք (62,500 ֆր.), և Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան մէկ ծանուցագիրն։

«Այս ծանուցագրով Գերմանիա սա տեսութեամբ կը նկատէ խնդիրն — Ա. «ելեորդ կը հաստատի վերստին ցաւ «յայտնել, քանի որ դէպքին անմիջապէս եռքը Գերմանիա ցաւ յայտնած էր։ Դրամական հատուցման մասին, գերման կառավարութիւնը կը պնդէ թէ կատարուած գործը չար դիտման մը արդիւնք չէր, այլ ցաւալի սխալ մ'էր։ բայց քանի որ այսպիսի դժբախտութիւն մը տեղի ունեցած է իբրեւ հետեւանք գերման պաշտօնէութեան յատուկ հրամաններու, և այսու ֆրանսացի հպատակներ վնասուած են, գերման կառավարութիւնը կը նկատէ թէ պարտաւոր է ըստ կարելւոյն դրամական հատուցում մ'ընել, և պատշաճ կը համարի 50,000 մարք որոշել։

«Դալով Բաւֆման զօրավարին տըրուելիք պատժոյն, այս գործ բոլորովին յանձնուած է դատարաններուն, որք օրինաց և իրաւանց համաձայն վճիռ մը պիտի տան։

«Պ. Ֆլուռէնս երախտագիտութիւն յայտնեց Միւնսդէր Կոմսին՝ Գերմանիոյ հաշտարար և արդարասէր ձեռնարկին համար։ Խնդիրն ուրեմն փակուած է։»

—50,000 մարքի դումարը Պ. Ֆլուռէնսի յանձնեց Պ. Միւնսդէր՝ Բարլին գերմանական դեսպանատան սեղանաւոր Պառոն Էմիլ Էռլանկերի և Ընկերութեան վրայ չէքով մը։ Պ. Ֆլուռէնս ընկալագիր տալով ընդունեց դաս դումար։ 50,000 մարքը տարեկան 2,570 ֆր.ի (120 օսմ. ոսկւոյ) եկամուտ մը նշանակէ, 100ին 4էն։ Պ. Պրինեռն, Բաւֆման զինուորին զոհը, տարեկան 1,200 ֆրանք միայն կը շահէր (52 օսմ. ոսկի,) որով Գերմանիա իւր ըրած դրամական փոխարինութիւնը բաւական կը համարի։ Պ. Պրինեռնի այրի կինը բացարձակ մերժեց հանգանակութիւնն, ի նպաստ իրեն և իւր որբոց, յայտնելով թէ պիտի չառնայ ընդունելով ինչ որ կառավարութիւնը Գերմանիայեն ստանայ իրեն համար։ Արմատական լրագրոյ մը անօրէնը խնդրեց այս աղքատիկ այլ սեղ կնոջմէ՝ ընդունիլ հրապարակային հանգանակութիւն մը, և երբ մերժողական պատասխան ստացաւ, խնդրեց որ գրաւոր պատասխանէ, և Տիկին Պրինեռն գրաւոր յայտարարեց թէ կը մերժէ ամեն հանգանակութիւն։

—Թագուհին Թղթակիցն ալ հետեւեալ տեղեկութիւնը կ'ունկնէ.

«Իւր պաշտօնական պատասխանագրով, գերման Կառավարութիւնը կը կրկնէ խորին ցաւը զոր առաջին օրէն արտայայտած էր այս ողբալի գործիս համար։ Երիցս կը կրկնէ իւր ցաւոց արտայայտութիւնն, և կը յարէ թէ այժմ կատարուող քննութեամբ յերեւան պիտի եկնէ դէպքիս հեղինակին կամ հեղինակաց պատասխանատուութիւնն։ Ընդունելով հանդերձ թէ անկարելի է մեռեալն ողջնցնել, պարտաւորութիւն կը համարի ապագան ապահովել ողջ մնացողներուն, և 50,000 մարք կը յանձնէ ֆրանսական կառավարութեան։ Միւնսդէր Կոմսը նաեւ արտօնեալ է բանիւ բերանոյ յայտնել առ Պ. Ռուվիէ գերման կառավարութեան խորին ցաւը Պ. որ Վանժէնի ստացած վերքերուն համար, թէև ծանուցագրին յատկապէս Պ. Պրինեռնի մահուան փարաբերելու համար Պ. որ Վանժէնի անունն անոր մէջ գրուած չէ։»

—Վիճակագրութեան սիրահար ֆրանսացի խմբագիր մը դիտել կուտայ որ եթէ գերման բանակը պարտնակէ Բաւֆմանի պէս զինուորներ միայն 100ին 5 համաձայնութեամբ, այն է՝ 80,000 հատ, մէջոց մը տուուած պիտի լինի Ֆրանսայի վերադարձնելու հինգ երկիլոն ֆր.ի պատերազմական տուգանքը։

Բայց այս հաշիւս ընող ֆրանսացի հրապարակագիրը կը մոռնայ նշանակել թէ իւր ենթադրած պարագային մէջ ի՞նչ գնով Ֆրանսա պիտի վերստանայ հինգ երկիլոն ֆրանքն։ — 80 հազար Պրինեռներու դրամ և նորնչափ ալ Ֆր Վանժէններու վերադարձմամբ։ Ո՞ր կողմն ուրեմն շահաւոր կ'ելնէ։

—Բաւֆմանի վարագուրեռնէն ուրեմն նոդկալի վարագուրութիւն մը կը պատմուի։ Պ. Պրինեռնի սպանումէն մէկ երկու օր յետոյ, զինուորական ակմբի մը մէջ ուր գերման զօրականներ ներկայ էին, ապայ մը դրուատեր է զԲաւֆման, ըսելով թէ Գերմանիոյ ընդունած բաւմահարուածեան նոր հրացանն ազգային թշնամւոյն դէմ առաջին անգամ նա գործածած է փաղուն յաջողութեամբ, և իբրև բաղ նշանառութեան մրցանակ, չորս մարք նուիրեր է Բաւֆմանի։

Արդեօք նոր դժբախտութի՞ւն մը կրած են Իտալացիք ի Մասուա։ Հռոմէ հոկտ. 11 թուով Հավասի հետեւեալ հեռագիրն այդպիսի բան մը կասկածել կուտայ.

«Զրոյց կայ թէ ճակատամարտ մը տեղի ունեցած է ի մէջ Հապէշաց եւ Մասուայի Իտալեան յառաջապահ գընդին։ Իտալացիք հարկադրուած են նահանջել թշնամւոյն բազմութեան առջեւ։»

Ցայտնի է թէ Իտալացիք ժամանակէ մ'ի վեր լրջօրէն կը պատրաստուէին խիստ դաս մը տալու Հապէշներուն։ Բայց, այս ընթացքով, կերեւի թէ Իտալացիք Անգլիացւոց չափ շուտով չպիտի կրնան կարգադրել Հապէշաց հետ իրենց հաշիւը։

Լարցիկի դատարանն հնգեռատասանամեայ չարաչարակալ աշխատութեան դատապարտեց Անիշխանականներու պարագլուխն՝ զնէվէ, որ թէև անձամբ ինքզինք պաշտպանեց, ժխտելով իրեն վերագրուած օճիրները, բայց չյաջողեցաւ ցրել ընդհանուր դատախազին փաստերն, որք կ'ապացուցանէին 'գիւ մեղակցութիւն ոճրչական դատադրութեանց մէջ։

—Մադրիտ, 9 Հոկտ.

Սպանիական երկու մարտանաւեր հասան Թանճէր։

Սպանիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Մարեգ երէկ խորհրդակցեցաւ Ֆրանսայի գործակալին հետ։ Երկոքին կառավարութիւնք համաձայնած են ի Մարոք իրենց սեփական իրաւանց ու շահուց ապահովութեան համար միջոցներ ձեռք առնելու պէտքին վրայ։

—Սրտայոյզ խնդիրներ իրարու կը յաջորդեն։ Թուն, նոյն թուռնի յորում գոհութեամբ կը նշանակէր ֆրանքօ-գերմանական նոր միջադէպին վերջնական կարգադրումը, կը գրեր հետեւեալը։

«Թանճերէ առնուած լուրերն անչափ ծանրացան որ ֆրանսական կառավարութիւնն հարկ դատեց ապահովել մեր Մարոքեանաց ազգակցաց կեանքն ու ինչքը՝ քանի մը զրահաւորներ դրկելով Մարոքի ջուրերն։ Անգլիա ևս նմանօրինակ միջոցներ ձեռք առնու, և Սպանիա կը շարունակէ զօրախումբ մը հաւաքել, Անտարզիա, (Մարոքի դիմաց)։ Վերջին լուրերը շատ ծանր կը ցուցնեն Սուլթան Մուլէյ-Հասանի հիւանդութիւնը։ Սահմանագլխի ցեղերուն մէջ բուռն յուզում մը կերեւի, և կը վախցուի թէ անկարգութիւնը պիտի ծագին երբ ի գահն ամբառնայ գահաժառանգն, որ տղայ մ'է դեռ։»

—Տէպրի մէկ յօդուածն, որոյ իմաստը ծանոյց երէկ հեռագիրը, կը յայտարարէր թէ Ֆրանսա դիտումս չունի գրաւելու զՄարոք։—Պէտք չէ սակայն մոռնալ թէ Ֆրանսա կը փափաքի «սահմանաց ուղղութեան մը» Մարոքի կողմէ, ապահովելու համար Ճէզայրի Օրան նահանգին բարեկարգութիւնն, և գիտենք ժամանակէն պատմութենէն թէ, այսպիսի պարագայից մէջ, ի՞նչ կը նշանակէ «սահմանաց ուղղութիւն»։ Խրումբիները պատժելու և անոնց բնակավայրին կողմէ «սահմանաց ուղղութիւն մը» ձեռք բերելու համար փափաքը չէր միթէ որ Թունիզի ֆրանսական գրաւման խոշոր գործն արտադրեց։

—Լոնտոն, 7 Հոկտ.

Անգլիա Տէրութեանց առաջարկեց մարտանաւեր ղրկել Մարոքի եղերքն, ի պաշտպանութիւն Եւրոպացւոց։ Միջերկրականի անգլ. նաւատորմը մը հրամայուեցաւ։ Նախարէն զրահաւոր մը և թնդանօթակիր մը որոշեցան Մարոք երթալու համար։

—Սպանիական մամուլը միահամուռ գովեստիս կը խօսի Մարոքիոյ կառավարութեան ձեռք առած զինուորական ազդու միջոցներուն վրայ, ի նախատեսութիւն հրատապ վիճակի մը զոր կրնայ ստանալ Մարոքեան խնդիրը։

—Պ. Բրիսբի Հռոմ վերադառնալուն, յայտարարեր է բարեկամի մը որ եթէ անակնկալ պատահարներ չծագին՝ Եւրոպան խաղաղութիւնն ապահովեալ է երկար ժամանակի մը համար։

—Սերպիոյ նախարարապետ Պ. Ռիսդիչի կինն հասեր է Վիէննայի մօտ Պատէն, ուր է այժմ Սերպիոյ նաթալի Թագուհին, զոր Տիկին Ռիսդիչ պիտի չանայ հաշտեցնել Միլան Թագաւորին հետ։

—Գերման կառավարութիւնն, ըստ կանխորոշ կարգադրութեան մը, ձեռնարկեց ստուարացնել Ալզաս Լոռէնի մասուն պահպան զօրաց թիւը։

—Պաւիերայի խելագար Օթոն Թագաւորը մահամերձ վիճակի մէջ է։

Հեռագիրը ծանոյց թէ Ֆրանսայի պատերազմական նախարարութեան սպայակոյտի դեր-նախագահ Բաֆարէլ զօրավար պաշտօնանկ եղած և բանտարկուած է՝ Պատուոյ Լէգէոնի պատուանշաններ առնել ծանրոյն համար։ Այս ձերբակալութիւն սա պարագային մէջ կատարեցաւ.—Ոստիկանութիւնն իմացած էր թէ երեւելի քաղաքագէտներու և սպայերու հետ յարաբերութիւն ունեցող Տիկին Լիմուզէն, տարիս հի պատերազմական գործոց նախարարութենէ մը գաղտնի գրութիւններ է այլ և այլ ազ-զինուորական անձանց՝ Պատուոյ Լէգէոն ստանալ իրենց համար, գումարի մը փոխարէն։ Ոստիկանութեան գործակալ մը, պատուաւոր վաճառականի մը ձեւն առնելով, կը ներկայանայ տիկնոջ, եւ շատ քաղաքավարութեամբ կ'ըսէ. «Դիտեմ որ հզօր բարեկամներ ունիք, և կուզամ ձեր պաշտպանութիւնն հայցել կարեւոր շնորհի մը համար։ Ես ի Սէն-Էդիէն հաստատեալ մեսաքսեդէնի վաճառական մ'եմ, և շատ գործաւորներ ունիմ։ Կը փափաքիմ պատուանշան ունենալ։ Այսպիսի պատիւ մ'ընելով ինձ, կառավարութիւնն աշխատասիրութեամբ և պարկեշտութեամբ անցած կեանք մը պիտի վարձատրէ։ Ներեցէք որ յարեմ թէ, Տիկին, արժանավայել և առատաձեռն եղանակաւ պիտի կարենամ փոխարինել այն շնորհ զոր պիտի ընէք ինձ՝ ձեր հոդածութիւնը շնորհելով առս։» Տիկինը շատ հաճութեամբ ընդունեց սուտ վաճառականն, և ներկայացուց զնա Բաֆարէլ զօրավարին, որ սիրալիր ընդունելութիւն մ'ըրաւ. յայտարարեց թէ իւր խնդիրը յոյժ բանաւոր է, և թէ ինք պիտի աշխատի պաշտպանութիւն ելրոպացւոց։ Միջերկրականի անգլ. նաւատորմը մը հրամանաւ մը տալու Հապէշներուն, բայց, այս ընթացքով, կերեւի թէ Իտալացիք Անգլիացւոց չափ շուտով չպիտի կրնան կարգադրել Հապէշաց հետ իրենց հաշիւը։

Լարցիկի դատարանն հնգեռատասանամեայ չարաչարակալ աշխատութեան դատապարտեց Անիշխանականներու պարագլուխն՝ զնէվէ, որ թէև անձամբ ինքզինք պաշտպանեց, ժխտելով իրեն վերագրուած ոճիրները, բայց չյաջողեցաւ ցրել ընդհանուր դատախազին փաստերն, որք կ'ապացուցանէին 'գիւ մեղակցութիւն ոճրչական դատադրութեանց մէջ։

—Մադրիտ, 9 Հոկտ.

Սպանիական երկու մարտանաւեր հասան Թանճէր։

Սպանիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Մարեգ երէկ խորհրդակցեցաւ Ֆրանսայի գործակալին հետ։ Երկոքին կառավարութիւնք համաձայնած են ի Մարոք իրենց սեփական իրաւանց ու շահուց ապահովութեան համար միջոցներ ձեռք առնելու պէտքին վրայ։

—Սրտայոյզ խնդիրներ իրարու կը յաջորդեն։ Թուն, նոյն թուռնի յորում գոհութեամբ կը նշանակէր ֆրանքօ-գերմանական նոր միջադէպին վերջնական կարգադրումը, կը գրեր հետեւեալը։

«Թանճերէ առնուած լուրերն անչափ ծանրացան որ ֆրանսական կառավարութիւնն հարկ դատեց ապահովել մեր Մարոքեանաց ազգակցաց կեանքն ու ինչքը՝ քանի մը զրահաւորներ դրկելով Մարոքի ջուրերն։ Անգլիա ևս նմանօրինակ միջոցներ ձեռք առնու, և Սպանիա կը շարունակէ զօրախումբ մը հաւաքել, Անտարզիա, (Մարոքի դիմաց)։ Վերջին լուրերը շատ ծանր կը ցուցնեն Սուլթան Մուլէյ-Հասանի հիւանդութիւնը։ Սահմանագլխի ցեղերուն մէջ բուռն յուզում մը կերեւի, և կը վախցուի թէ անկարգութիւնը պիտի ծագին երբ ի գահն ամբառնայ գահաժառանգն, որ տղայ մ'է դեռ։»

—Տէպրի մէկ յօդուածն, որոյ իմաստը ծանոյց երէկ հեռագիրը, կը յայտարարէր թէ Ֆրանսա դիտումս չունի գրաւելու զՄարոք։—Պէտք չէ սակայն մոռնալ թէ Ֆրանսա կը փափաքի «սահմանաց ուղղութեան մը» Մարոքի կողմէ, ապահովելու համար Ճէզայրի Օրան նահանգին բարեկարգութիւնն, և գիտենք ժամանակէն պատմութենէն թէ, այսպիսի պարագայից մէջ, ի՞նչ կը նշանակէ «սահմանաց ուղղութիւն»։ Խրումբիները պատժելու և անոնց բնակավայրին կողմէ «սահմանաց ուղղութիւն մը» ձեռք բերելու համար փափաքը չէ՞ միթէ որ Թունիզի ֆրանսական գրաւման խոշոր գործն արտադրեց։

—Լոնտոն, 7 Հոկտ.

Անգլիա Տէրութեանց առաջարկեց մարտանաւեր ղրկել Մարոքի եղերքն,

—)(68)(—

ԹԷՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻԼ ՄԱՌԻ

ԹԷՌԷԶ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ՔԻՆԱԽՆԴԻՐ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ

—Եւ նա կը սիրէ՞ զձեզ։

—Ինձ յայտնած է իւր սէրը։

—Եւ ընդունեցո՞ ձեր կինը լինիլ։

—Ընդունեց։

—Լաւ ուրեմն, այդ ամենը սուտ է, սո՛ւտ։

—Ի՞նչ կ'ըսէք։

—Ճշմարտութիւնը։ Նա զձեզ չը սիրեր։

—Հապա զո՞վ։

—Է՛հ, նեղվից արմատ, նորա անունը ձեր չրթանց վրայ է։ Ժան-Մառզը։

—Բայց նա՛, նա՛,—մրմնջեց Սամսոն խելագար, զարհուրեալ, ամենանի հիմնայատակ կործանիլն զգալով իւր շուրջն, իւր գլխուն վրայ, իւր սրտին խորն, իւր կենաց մէջ, —նա՛ չսիրեր Թէռէզը... կարելի չէ այս... պիտի հաստատի... Ժան-Մառզ պիտի մատնէր ինքզինքը։

—Մատնեց ինքզինքն. եթէ չհասկցաք, ըսել է կայր էր... Ժան-Մառզ կը սիրէ զնա...

—Սո՛ւտ կը խօսիք, ըսաւ ուժգնութեամբ։

Գլխուն ծաղրական ըրքիչ մ'արձակեց։

—Զձեզ համոզելու պաշտօն չունիմ... մնաք բարով։

Սամսոն, սիրտը լցուած մահացու անձկութեամբ, միայնակ մնաց Թէռէզի հետ։

Մարդ պիտի կոչէր՝ որպէս զի հարկ եղած խնամքները տանին նմա, երբ տեսաւ որ ձեռները կը յարժէր, աչերը կը բանար, իրեն կը նայէր եւ կը ճանչէր զինքն։

—Սամսո՛ն, Սամսո՛ն, ի՞նչ պատահեցաւ։

Սակայն երիտասարդը պէտք չունեցաւ պատասխանելու։ Թէռէզ յիշեց ամեն բան։

Ցայնժամ տեսաւ թէ մատնած էր ինքզինքն եւ թէ իւր սրտին թափը էր կրցած զսպել ի լուր Ժան-Մառզի ձերբակալման։

Տարտամ սոսկմամբ մը Սամսոնի կը նայէր։

Մեղաւոր չէ՞ր այդ մարդը խարելուն և նմա հաւատացնելուն համար թէ կը սիրէ զինքը... մանաւանդ հիմա երբ անուշ ճաշած էր նորա սիրան և ուտելի կսիդ մը պատառած էր նմա՝ իւր վշտին բնազդական աղաղակաւն յայտնելով նմա թէ չսիրե՛ր զինքն։

Եւ արդարեւ յայտնի կ'երեւէր թէ Սամսոն կը տառապէր, որովհետեւ ղէմքն այլակերպեալ էր։

Երեսը կապարագոյն էր, աչերն հրացայտ, կուրծքն հեւ ի հեւ։

Թէռէզ ոսք եւաւ տակնուվրայ եղած, ծունր դրաւ, ձեռները միացուց եւ հասկնալով թէ ի՞նչ կ'անցնէր այդ այրական սրտին մէջ։

—Ներեցէ՛ք, ներեցէ՛ք, ըսաւ։

Եւ նա մեղադանդն, դուրս տալով իւր բոլոր զսպրդանն։

—Այսպէս, Ժան-Մառզ եւ դուք կը սիրէիք զիրար, եւ զի՞ս կը խաբէիք... Ի՞նչ նոզկալի սուտեր պիտի յերիւրէք զձեզ պաշտպանելու համար... երկուքդ ալ շատ անգութ էք... դուք զոր կը պաշտէի եւ որ մէկ նշանով կրնայիք ըստ քմաց գործածել կեանքս, և Ժան-Մառզ, Ժան-Մառզ, բարեկա՛մս, եղբա՛յրս, որուն համար ապրած էի մինչեւ ցարդ, որուն հայր եղած էի եւ զոր այնքան վտանգներէ ազատած էի... Այս երկու տարփանքներն, այն զոր ձեզ համար ունէի, այն զոր նորա նկատմամբ կը տածէի, կը գրաւէին սիրտս համակ... Զեզնէ երկուքդ անպէս բան մը գոյութիւն չունէր ինձ համար... Աշխարհս մէջ զձեզ ունէի միայն... Եւ, տարբերմակ բան, Ժան-Մառզի նկատմամբ ունեցած սէրս չէր պակսեր ձեզ նկատմամբ ունեցած սէրս, ոչ ալ ձեզ նկատմամբ ունեցած սէրս՝ Ժան-Մառզի սէրէն... Հոգս կապերով կապուած էիք կենաց։ Եւ կը խաբէ՛ք զիս։ Ինչո՞ւ համար։ Ա՛հ, ի՞նչ դժբաղդութեան մատնեցիք զիս։

—Սամսո՛ն, մրմնջեց մանկամարդ աղջիկը, Սամսո՛ն...

Բայց նա չէր լսեր ալ եւս... ունկն կը դնէր միայն իւր սոսկալի սրտին աղաղակին, զոր վիշտը կը ճմլէր, զոր յուսահատութիւնը կը ճնշէր։

—Այնքա՞ն հպարտ էի ձեր սիրոյն վրայ, այնքա՞ն երջանիկ՝ ձեր եւ Ժան-Մառզի միջեւ... Եւ տե՛ս որ կենաց առաջին մեծ վիշտը ձեզնէ երկուքդ կուգայ... Երդմնադրուժ կը դանեմ զձեզ, Թէռէզ, եւ որո՞ւ հետ։ այն էակին հետ զոր ձեզմէ յետոյ աշխարհիս մէջ ամենէն ուտելի կը սիրէի, բարեկամ՛ս հետ...

—Սամսո՛ն, Սամսո՛ն, կ'ըսէր մանկամարդ աղջիկը։

—Եւ ինչո՞ւ համար, այո՛, ինչո՞ւ համար կը խաբէիք զիս... Լաւագոյն չէ՞ր ըսել ինձ ճշմարտութիւնն, անմիջապէս։

Թէռէզ ուզեց պատմել եղելութիւնը, սակայն երիտասարդն այնքան գրգռուած էր որ չի՛ պիտի հաւատար իրեն...

Լռեց, նեղասիրտ հառաչելով սպասել։

Սամսոն նմա մատեցած էր...

—Այսպէս, ըսաւ, չէ՞ք պաշտպաներ զձեզ... Երբ թոյլ կուտայիք որ սիրոյ վրայ խօսիմ ձեզ, անոր վրայ կը խորհիք... Երբ ինձ կը ժպտիք, ձեր ժպիտը Ժան-Մառզի կ'ուղղուր... Երբ կը հարցուն՝ ձեզ թէ կը սիրէ՞ զիս, եւ երբ երջանիկութեամբ արբշիռ կ'ընէիք զիս՝ խօստանելով ձեր սէրն, անարդ տուիթիւն մ'էր այս... Այս ամենը կատակերգութի՛ւն էր... նոզկալի՛ կատակերգութիւն մը... Ուրեմն ի՞նչ տեսակ տրած էք դուք։

Նա կը հեծկլտար, գլուխը խոնարհեցուցած, իբր թէ յանցաւոր եղած լինէր... խորհելով Ժան-Մառզի վրայ զոր կալանաւոր կը տանէին։

—Ճշմարի՞տ է այս, Թէռէզ, շարունակեց Սամսոն, կը սիրէ՞ Ժան-Մառզը։

—Ալ չեմ կրնար ուրանալ, կը սիրեմ զնա։

—Ամաուա՛ծ իմ, Ամաուա՛ծ իմ, ըսաւ կուրծքը ճնշելով... եւ հիմակ ա՛ լ չեմ ունիր ինձմէ... եւ թերեւս քիչ առնէն պարծանօք պիտի խօսի ադոր վրայ... Երկո՞ւ առնէ ի վեր կը սիրէք զնա...

—Ի վաղուց ՀԵՏԷ։

—Ո՞ր ժամանակէն կ'սիրեմ ձեր սէրն ըսաւ իւր վերջը մեծցնելու տարօրինակ կատաղութեամբ։

—Զեմ գիտեր։ Առաջին օրէն երբ հանդիպեցայ նմա, իւր վրայ խորհեցայ... սիրտս իրմով զբաւուեցաւ... գնա՛ միայն տեսայ...

Սամսոն ձեռքը ճակտին տարաւ։ Կ'զգար որ գլուխը կը ծանրանար, եւ կը վախնար որ չխենթենայ։

—Հապա զի՞ս, զի՞ս, թոթովեց։

—Զձեզ, Սամսո՛ն, զձեզ, քանի որ հարկ է ըսել...

—Խօսեցէք, ասկից ուելի տառապանք կրնայ լինիլ։

—Դրքոր սէս կը սիրեմ զձեզ... ո՛հ, անձնուէր, անանձնո՛ն սիրով մը... Երբէք արիւով չեմ սիրած զձեզ... կ'ուզէի... յանցանքն իմն չէ, չիրցայ... Զնա՛ կը սիրեմ, գնա՛, գնա՛...

Ու կ'արտասուէր, եւ մեծակսկալ արցունքներ կը գլորէին այտերն ի վար։

—Ա՛լ չեմ հասկնար, կ'ըսէր Սամսոն։

Եւ ուրիշ դաղանիք մը ընդնշմարելով.

—Կ'ուզէիք սիրել զիս, կ'ըսէր։

—Ջանացի...

—Ուրեմն Ժան-Մառզ չի՞ սիրեր զձեզ։

—Կը սիրէ՝։

—Ինչո՞ւ համար արտօնութիւն տուիք ինձ որ ձեր ձեռքը խնդրեմ։

—Որովհետեւ Ժան-Մառզ ձեր սիրոյն համար կը հրաժարէր ինձմէ, գիտնալով ձեր սրտին վիճակն, եւ որովհետեւ Նորա հրամանին կը հնազանդէի ձեր կինը լինելով եւ խոստանալով նմա ամեն ջանք ընել որպէս զի սիրեմ զձեզ...

Սամսոն քարձր, բռնազբօսիկ ծիծաղ մ'արձակեց։

—Ա՛հ, ըսաւ, տանջուրթիւն մ'էր այս, այնպէս չէ՞... զոհողութիւն մ'էր... Եւ այս միջո՞ցը զասաք ինքզինքիդ պաշտպանելու համար։

Թէռէզ դէպի նա բարձրացուց իւր վճիռ աչերը։

—Ինքզինքս չեմ պաշտպաներ, ըսաւ, և բոլոր հոգւովս կը կարեկցիմ ձեր վրայ եթէ չէք հաւ

տի յաջողցնել գործը։ Սուտ վաճառականն այս յայտարարութեան վրայ հեռացաւ և այլ եւս չերեւցաւ։ Ոստիկանութիւնն հասկացաւ այսու թէ Բաֆքարէլ զօրավարի Նկատմամբ պտղողզրոյցք անհիմն չէին և յանկարծ ձերբակալելով թէ՛ զօրավարն և թէ կինը, գրաւեց շատ մը թուղթեր, որք կապացուցանեն խարդախութեան սոյն տեսակ բազմաթիւ արարք։ 39 տարւոյ զինուորական ծառայութիւն ունեցող հինաւուրց զօրավարի մը այս անկումն և գայթակղութիւնն եւ ապականութիւնը զորս ի վեր կը հանէ գործադրուած խարդախութեան դրութիւնը՝ բուռն զայրոյթ և մեծ գայթակղութիւն կը պատճառեն ի Փարիսա։ Բաֆքարէլ Պուլանժէ զօրավարին մարդն էր, որ արդի կարեւոր պաշտօնին կոչած էր զնա, և այս առթիւ Պուլանժէ եւս բաւական կը քննադատուի։

Բաֆքարէլ զօրավարն այս անպատիւ գործերը կ'ընէ եղեր նիւթական անձկութենէ մղեալ։ Շահադիտական ձախող գործողութեամբք իւր կարողութիւնը փճացնելով, վերջերս չէր կրցած վճարել շատ մը պարտամուրհակներ, և իրեն դէմ գանգատներ հասած էին պատերազմական նախարարէն։

Բաֆքարէլ Նաբոլէոն Դ. ի թիկնապահն էր։ Իւր հայր զօրավար էր Առաջին կայսրութեան օրով, և իւր եղբայր զինուորական կցորդ է Կ. Պոլսոյ դեսպանատան։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ այցելութիւն տուաւ զինուորական բընակիչ յանձնաժողովոյ դեր-նախագահ Իսմայիլ Հագքը փաշայի ապարանքն եւ երկար տեսակցութիւն մ'ունեցաւ Ն. Վսեմութեան հետ։

Պ. Յովհաննէս Այվազովսքի երէկ հեռեւեալ հեռագիրն ուղղած էր առ Արէ-Լէ և Մ-ռ-ն, ի պատասխանի Վարչութեանս շնորհաւորական հեռագրոյն։

Բեռդեբուրգի, 13 հոկտ.

«Յոյժ զգածեալ եմ՝ ձեր սիրալիր փոյթեռանդութենէն։ Ընդունեցէք անհուն շնորհակալիքս։»

ԱՅՎԱԶՈՎՍԿԻ

Հռոմէական ազգայիններէն ՀԱՃԻՊԻԱՐ ԱՆՏՈՆ ԷՖԷՆԴԻ, եղբայր Մեծ. Գրիգոր էֆէնդիի, նախորդ գանձապետ Մախսուսէի վարչութեան, յետ սակաւօրեայ հիւանդութեան ... ի հասակի 57 տարւ։ Յուղարկաւորութեան հանդէսը կը կատարուի այս առաւօտ, ժամ 4ին, ի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ Բերայի։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ Ի ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ

Պատրիարքարանի կողմէ հաղորդուած

1. Տ. Գարեգին Հայրարքում Եուսուբ-Թաճեան մահմուդի Սալմաթ-օղլուն (Խաչ 50 ղրշ), ընդ Օր. Փարիս Ստեփանեան Թօփգաբու։

2. Տ. Տիգրան Սարգիսեան տէօքմէճի Գասըմ փաշա (Խաչ 50 ղրշ), ընդ Օր. Միքիլինէ Անդրանիկեան Եէնի Գարու։

3. Տ. Թափպէտ Սիմոն Սիւնիւճեան պարիզպան Պէշիքթաշ (Խաչ 50 ղրշ), ընդ Օր. Ֆիլօր Խաչիկ Տ. Բարսեղեան Պէշիքթաշ։

ՅՈՒՇԱԿ ԵՐԲՈՐԴ

1887 տարւոյ Ճանգանակութեան ի նպաստ Ազգային Հիւանդանոցի

(Մինչ ցվերջ Սեպտեմբերի)

	Ընդ.ցէկ
Բրդ ցուցակին գումարը	22908
Մեծապատիւ տեարք,	
Յարութիւն Գընճեան	1080
Զուպուքճեան և Նշատեան	864
Բարսեղ Սթամպօլեան	648
Յ. Ն. Մուրատեան եղբարք	648
Սեպուհ Տէմիրճիպաշեան	432
Այճեան եղբարք	432
Սարգիս Թաշճեան	432
Գէորգ Թոփալեան	432
Կ. Թ. Գափամճեան	432
Յարութիւն Ցընորքլեան	432
Կուռնիկ Համամճեան	324
Պօղոս Ցրէնկեան	324
Սամանճեան եղբարք	216
Յակոբ Ս. Պողոսեան	216
Ս. Յ. Թընկրեան	216
Փիլիպոս Շահիեան	108
Իպրահոս Իպրահոսեան	108
Գումար	30,252

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան
Ազգային Հիւանդանոցի
Արենդպէտ Արենապետ
Յ. ՖԷՆԷՐՃԵԱՆ ՄԻՒՐ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Հրատարակեցաւ ՏՆՏԵՍԻ սեպտեմբերի ամսաթիւն, հետեւեալ բովանդակութեամբ։

Տան ժառանգաւորութեան համար։— Աղջկանց վարժարաններ և արհեստանոցներ (Մ. Ամէմեան)։— Յորդորակը (Ա. Գ. Փանոսեան)։—Ճգնաւոր մուկը (Մ. Ամէմեան)։ — Առողջապահական (զանազան խրատք և դեղեր, ի Փրանսերէնէն եւ գերմաներէնէ)։ Ֆիտաթի հարցումներ։ —Պարապոյ ժամերու համար (Մ. Ամէմեան)։ — Զանազան ազգք — Հաւաքածոյ գեղեցիկ խօսքերու (Յ. Մ. Ֆուտուլեան)։ — Այլ եւ այլք։

Ա.Զ.Դ

Թաղիս Սբ. Աստուածածին եկեղեցւոյ վագիչն Իսպիտար Իճառիչէ Զամլըճեանի Իճառիչէ ճառատէսին մահլիլ գանուած 107, 109, 111, 113, 115, 117 և 119 թիւ ընդ. ամենը 2100 կանգուն ամբողջ գետնին իւրաքանչիւր կանգուանին (3,75) երեք ղրշ. երեսուն փարա գին առուլ կայ։

Ուստի ներկայիս կը ծանուցանեմք՝ թէ՝ ո՛վ որ ամբողջ 2100 կանգուանը յիշեալ գետնի աւելի գնով ծախու առնել կ'ուզէ, թուականէս սկսեալ մ.նչեւ 8 օր, պարտի Խորհրդոյս դիմել։ սոյն պայմանաժամէն յետոյ պէտք եղած գործողութիւնք վերջնականապէս պիտի կատարուին։

Ի Դիմաց Թաղական Խորհրդոյ
Աբենարդէր Վ. Ապենապետ
Մ. ԽԻՒՏԱՎԷՐՏԵԱՆ Մ. Կ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ
1887 Սեպտ. 30
Պէշիկթաշ
1225 2—2

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՏՈՒԱՆՆԱՆՔ, ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՆԹՈՒԹԻՒՆՔ

Ատանայի ձէպէլը Պէրէքէդ գաւառակի կառավարիչ անուանեցաւ Պիղայի կառավարիչ Զիվէր փաշա։

Պիղայի կառավարիչ անուանեցաւ ձէպէլը Պէրէքէդի կառավարիչ Մէհմէտ Սալիհ պէյ։

Էնկիւրիի տէֆթէրտար անուանեցաւ Ատանայի տէֆթէրտար Բիճադ պէյ։

Ատանայի տէֆթէրտար անուանեցաւ Էնկիւրիի տէֆթէրտար Մուխթար պէյ։

Ատանայի կեդրոնական նախնական դատարանի առաջին նախագահ անուանեցաւ նոյն նահանգի դատական նախկին քննիչ Հագքը պէյ։

Իզմիր բաղէ դ-էերէէրի աստիճան տրուեցաւ Էվգաֆի նախարարութեան փաստաբան Շէհրի էֆէնտիի։

Նոյն աստիճանը տրուեցաւ Պիղայի նախ. հիւսէին Հիւսնի էֆէնտիի, Դամասկոսի Միւֆթի Հաճի Հիւսէյին էֆէնտիի, Կէօրիւճէի Միւֆթի Հասան Հիլմի էֆէնտիի եւ Պաղտատի Վերաքննիչ ատենի անդամ Իսհէմի Զատէ Ապտիւլրահման էֆէնտիի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Հանրային Պարտուց վարչութեան մեքթուպճի Մէհմէտ Սաատի պէյի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ կայսնախնական վարժարանի չափագիտութեան դասատու Զիեա պէյի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Սպարապետի Դրան պատերազմական յատուկ ատենի անդամ հեծելազօրաց տեղակալ-գնդապետ Մէհմէտ Բիճադ պէյի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Քրիւբի զինագործարանին ընդհանուր տնօրէն Պ. Եէնէքեան։

Այլ եւ այլ կարգի պատուանշանք նոյն գործարանի պաշտօնէից ոմանց։

Վեհ. Սուլթանը Մերլիվաի աստիճան շնորհեց Թնդանօթարանի պատերազմական ատենին անդամ Մէհէմէնլի Մուսթաֆա Փաշա Զատէ գնդապետ Սաիտ պէյի։

ԾԽԱԽՈՏԻ ԲԼԺԻՆ

Օսմ. Բլժիի արտօնատեաց պատուիրակը Բարկի մէջ ի ժողով գումարուելով, գոհ մնացեր են այն բացատրութիւններէն որք տրուեր են իրենց և այն տեղեկագրերէն որք ներկայացուեր են ի մասին ընթացիկ տարւոյ արդեանց։

Նկատելով որ 1886 87 տարեշրջանի հաշուեկշիռը՝ բաղդատմամբ նախորդ տարիներու՝ բաւական նպաստաւոր է և այս տարի բարւոքում մը կը նշմարուի, արտօնատերը որոշեր են իրենց բոլոր վստահութիւնը շնորհել ընկերութեան այժմեան վարչութեան։ Այդ գումարման մէջ համաձայներ են որ 1889 մարտ 1էն առաջ կարելի չէ վերջնական որոշում մը տալ Բլժիին լուծելու առաջարկի մը մասին, եթէ այդպիսի առաջարկ մը պատահի։ Այդ թուականէն միայն կարելի պիտի լինի բոլորովին իրաւունք կերպիւ դատաստան մ'ընել ընկերութեան ապագայի մասին։

Արտօնատերաք նմանապէս որոշում մը քուէարկեր են թէ ինչ ընթացքի պիտի հետեւին օտար ծխախոտի յեգիպտոս ներմուծման մասին։

Դէ-մոր-լ վերապահութեամբ կը հրատարակէ սոյն տեղեկութիւնները զորս առած է իւր բարեղեան թղթակցէն։

* *

Բլժիի ընդհ. տնօրէն Պ. Օպուանօ երէկ մայրաքաղաքս վերադարձաւ Բարիզէն։

ՕՍՄ. ՇՈՒԴԵՆԱՒՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Օսմանեան շոգենաւային մեծ ընկերութեան մը հաստատման համար կազմեալ յանձնաժողովն երէկ իւր վերջին նիստն ըրաւ և Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան միջոցաւ իւր խորհրդակցութեանց արդիւնքը տեղեկագրով մը մատոյց Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։

Հէքէքէոր դիտել կուտայ թէ մինչեւ Պուլկարիոյ արդի կառավարութիւնն ամեն ջանք ի գործ կը դնէր կատարելի ընտրութեանց մեծամասնութիւնն իւր կողմ շահելու համար և այս նպատակաւ Պ. Փիքքոֆ կը շրջի ի Բազարճիք, ի Պալչիք, ի Շումնու և յայլուր, Բրաստաիի՝ Միւֆթիի փոխանորդը՝ փոխանակ շրջելու այդ գաւառակի մէջ՝ որոյ գիւղերէից մեծագոյն մասն խլամ են, կը շատանայ ելդեր ծառայելով Պուլկարիոյ արդի կառավարութեան կամաց։

ԴԱՏԱԿԱՆ ԲԱՐԵՆՈՐՈԳՄՈՒՆՔ

Դատական նախարար Դ.սեմ. Ճէվտէդ փաշա հեռեւեալ կարեւոր տնօրինութիւնն ըրած է։ Նկատելով որ դատարանք անվերջանալի կերպիւ կը յետաձգեն վճռագրոց յանձնումն երկուց կողմանց, հակառակ օրինաց գծած պայմանաժամին, և այս պատճառաւ բազում վնասուց կը մատնուին դատ ունեցող անձինք, հրամայած է որ մեայուն յանձնաժողով մը կազմուի հսկելու համար որ դատարանք որոշեալ պայմանաժամուն մէջ յանձնեն դատավճիռները։ Սոյն յանձնաժողովոյն նախագահ կարգուած է վերաքննիչ ատենին Հուգուպի ճիւղին նախագահ Հիլմի էֆէնտի։

ՏԷՐՔՈՍԻ ՋՈՒՐԸ

Տէրքոսի ջուրը Պոլսոյ կողմն անցուցնելու համար կայսերական Իրատէլած լինելը ծանուցուած էր յառաջագոյն։ Արդ, այս արտօնութիւնը չնորհող Ֆերմանը չորեքշաբթի օրը կայս. դիւանատունէն յանձնուեցաւ Ջրի ընկերութեան վարչութեան։

Պոլսոյ կողմը ժամ յառաջ ջուր անցուցնելու համար, ընկերութիւնը մտադիր է առաժամայ կերպիւ երկաթեայ խողովակներ դնել Ադաղ-գաբուի կամուրջին վրայ։ Կամուրջին այն մասին վրայ որ շարժուն լինելով կը բացուի չոգենաւ անցնելու պահուն, առաձիգ խեժէ (լաստիկ) խողովակներ պիտի դրուին որպէս զի ի հարկին անջատուին։ Այս տնօրինութիւն առժամայ է, այսինքն մինչեւ որ Բէհչադանէի ճամբով խողովակներ հաստատուին։ այս աշխատութիւն երկու տարիէն հաղիւ կաւարտի եւ մինչեւ այն ժամանակ Պոլսոյ թաղերուն ջուրը պիտի հայթայթուի Բերայի տերբոսեան մեծ աղանէն։

Ռ---կ-ն գ-ղ-ռ Պ. Նէյեստոֆ այսօր, Սէլամլըքի արարողութենէն յետոյ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւը պիտի ունենայ։ Պ. Նէյեստոֆ երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և Արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարին հետ։

—Հէյպի նորընտիր կուսակալ Հասան փաշա երէկ կայս. պալատ երթալով երախտագիտութիւն յայտնեց իւր անուանման համար և արժանացաւ Վեհ. Սուլթանի մեծարանաց։ Հասան փաշա յետոյ հրաժեշտ մատուցանելով, իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ Իսկէնտէրունի ճամբով։

—Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին նախագահութեամբ կազմեալ նախարարական յանձնաժողովն երէկ ինիստ գումարեցաւ և երկարօրէն խորհրդակցեցաւ քաղաքական ներկայ խնդրոց վրայ։

—Հէքէքէոր կը ծանուցանէ թէ Ցօպրուճաի իսլամաց մեծ մասը չկրնալով համբերել այն ընթացքին զոր ռումանական կառավարութիւնը վերջերս բռնած էր իրենց նկատմամբ, սկսած են գաղթել։ բաւական թուով իսլամ արդէն Բէսսարաբիոյ մայրաքաղաքս ժամանած են։

—Եվմատացոյցի յանձնաժողովն երէկ ինիստ գումարեցաւ նախագահութեամբ Մահմուտ Ճէլալէտտին փաշայի և զրաղեցաւ կառավարական պաշտօնատանց կողմէ ներկայացեալ հասութից և ծախուց հաշիւներով։

—Եօզղատէն կը գրեն թէ ի նպաստ տեղւոյն սովելոց կազմեալ յանձնաժողովն, որուն կը նախագահէ Եօզղատի երմական քննիչն, ամեն օր ցորեն և այլ ուտեստ կը ղրկէ յէնկիւրիւ և այլ կողմեր, ուր սով կայ, և թէ ցորենի, ալիւրի ու գարիի գներն զգալի կերպիւ նուազած են։

—Վեհ. Սուլթանն հրամայած է ծովային նախարարութեան որ Մախսուսէի շոգենաւ մը յատկացուցէ չքաւոր իսլամ ուխտաւորները Մէքքէ փոխադրելու համար։

—Վերաքննիչ ատենի հուգուգի ճիւղին առաջին քարտուղարի օգնական անուանեցաւ նոյն դատարանի քարտուղարներէն Մաղհար պէյ։

—Օսմ. փարոսներու տնօրէն Պ. Բաւիլ Բօլաս երէկ մայրաքաղաքս վերադարձաւ Եւրոպայէն։

— Արշիպեղագոսի Պոլճա կղզիէն Թարէքի ուղղեալ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ տեղւոյն Նախ. Մէհմէտ Ֆեվզի էֆէնտի, իւր անձնական շահուց ծառայելու համար, հակառակ օրինաց վճռու մ'արձակած է կրթական գործին դէմ և թէ այս վճռոյ արդիւնքն եղեր է իսլամ վարժարանաց փակումը։

Հեռագիրն ստորագրողը, ծանուցանելով որ վարժարանք փակուած են, կը խնդրէն որ արդարութիւնն ի գործ դրուի։

—Զմիւռնիոյ Թաղապետութեան Ա. շրջանակ տնօրէն Բարքպ պէյ և տեղւոյն մաքսատան առաջին քարտուղար Ցանիշ պէյ, որք մայրաքաղաքս կը գտնուէին, երէկ իրենց պաշտօնատեղին ուղեւորեցան։

—Պուլկարիոյ մէջ տրոց դանձման առթիւ ձեռք առնուած խիստ միջոցներն ամենէն աւելի պուլկար ժողովրդեան սիրտը վիրաւորած են, կըսէ Հէքէքէոր։ Զինուորներ ու ժանտարմաներ կը զրկուին այն գիւղերն՝ որք իրենց տուրքը չեն կրնար վճարել։ Այս կարգի գիւղեր բռնադատուած են զինուորներն ու ժանտարմաներն և անոնց անասունները կերակրել մինչև որ իրենց տուրքը վճարեն։ Այս և ուրիշ հարստահարութեանց պատճառաւ, կը յարէ թերթը, խեղճ պուլկար ժողովուրդն սկսած է զգալ թէ լաւ է թողուլ իւր հայրենիքն և ապաստանիլ օսմանեան կառավարութեան արդար հովանոյն ներքեւ։ ուր վեց հարիւր տարի ապրած էր ամենայն ապահովութեամբ։ Սէլէնտեի շրջակայ գիւղերէից իսլամք չկրնալով դիմանալ կերպ կերպ հարստահարութեանց, նոցա կարողութեան տէր մասը թէեւ պատրաստուած է գաղթել, սակայն պուլկար կառավարութիւնն արգիլած է նոցա այս խորհրդի իրականացումն, անցագիր չը տալով։

—Արտաքին գործոց նախարի քարտուղար-թարգման Մէրքայէլ էֆէնտի երէկ վառնայի շոգենաւը գնաց ընդ առաջ Պարսից դեսպանին եւ բարի գալուստ մաղթեց Ն. Վսեմութեան։

—Վաղը Ցունաց Ամն. Պատրիարքին՝ Տ. Դիոնէսիոս Ե.ի անուան տօնախմբութիւնը լինելով, Ֆէնէրի Պատրիարքարանին մէջ ընդունելութիւնք պիտի լինին։ Այս առթիւ Ցունաց մայր վարժարանն ու Ֆէնէրի միւս յունական դպրոցք գոց պիտի մնան վաղը։

—Այն տասն-երկու թուրք սպաներն, որք գերմանիոյ զօրարանակաց մէջ կը ծառայէին իրենց զինուորական ուսումը կատարելագործելու համար, երէկ մայրաքաղաքս ժամանեցին։

—Թղթատարական վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ Բաղէշէ 50 հաղարամեթր հեռաւորութեամբ գտնուած Ալիլթի գաւառակին մէջ թղթատարական մասնաճիւղ մը հաստատուած է։

—Եղեռնադատ տուեանն՝ յետ նշանակման տասն-հինգ տարուան բանտարկութեան դատապարտեց Մանավ Ագիզ անուն թուրք մը որ անցեալները Դարաքէօյի կամուրջին վրայ իւր կինն սպաննած էր դաշոյնով։

—Վախճանեալ Տէմէդրիուս Անդրիայի, հարիւր-տասնամեայ ծերունւոյն վրայ կենսագրական հակիրճ տեղեկութիւն մ'հրատարակելով, Լ. Հէրբէր յիշած էր թէ Պ. Անդրիա որ ծնած էր 1772ին ի Բէֆալօնիա, 15 տարեկան հասակին մէջ Ֆրանսա զրկուեցաւ յանձնարարութեամբ Անտրէ Շէնիէի եղբօր, որ այդ թուականին կ. Պոլսոյ ֆրանսական դեսպանատան մէջ պաշտօն մ'ունէր։ Այս ա.թիւ «ինոնամեայ» անձ մը հետեւեալ ծանօթութիւնն հաղորդած է Բերայի անգլօ-ֆրանսական թերթին.

«Այն թուականին յորում Լագարիդներու Պէպէքի վարժարանին դասախօսութեանց կը հետեւէի, այդ գիւղին ներքոյի բնակիչք հպարտութեամբ մատնանիշ կ'ընէին այն սակաւաթիւ օտարազգեաց՝ որք կ'ունցնէին անոր, ուստեղ ուր բնակած էր (Շէնիէ ընտանիքն և ուր 1762ին ծնած էր, կ'ըսէին, հռչակաւոր քերթողն Անտրէ Շէնիէ որ մեռաւ 1794ին, կառափնարեմին վրայ։ Այդ տուն՝ վարժարանէն քանի մը քայլ հեռի, չէր նպաստեալ պարտէզով մը որ մինչեւ բրլրակին գագաթը կը հասնէր, այրեցաւ 1830ի մեծ հրդեհէն որ մեծաւ մասամբ աւերակ դարձուց Պէպէք գիւղն։ այդ տուն կը պատկանէր Մէվլէվի Տէրվիշներու Թէքէէն որ կը մնայ տակաւին Բուժէլի Հիսարի բարձանց վրայ և որ կ. Պոլսոյ առանձնէն քիչ յետոյ կառուցուեցաւ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱԴՈՁՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ Ի ՄԱՐՍԻԼԻԱ

Ընդ հովանաւորութեամբ Ա.ԵՒ.ՈՐ. ՍԷՆԷԿԻՆ

9 Սէնդ Վիքդուար փողոց 9

Արհեստական ուսմանց տեսողութիւնն երկու տարի է։ Սակայն նախապատրաստական տարի մը, անհրաժեշտ այն օտարականաց համար որք ըստ բաւականին չեն գիտեր Ֆրանսերէնն, յատկացեալ է երիտասարդաց որոց նախնական կրթութիւնը շատ տարրական է։ Նուազագոյն տարիքն է 14։ Ցերեկեայ աշակերտաց 600 Ֆրանք, գիշերօթիկ 1900 Ֆր։ Դիմել վարժարանին տնօրէնին։ 1230 1—24

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱՃԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարիզ, 13 հոկտ.

Հանրապետութեան նախագահն այսօր Բարիզ պիտի վերադառնայ գիւղագնացութենէն։

Մարդկ. առնուած նորագոյն տեղեկութեանց նայելով, Մոլլա Հասան կոյսեր առողջական վիճակն հետզհետէ կը բարւոքի։

Սոֆիա, 13 հոկտ.

Ընտրութեանց ընդհանուր արդիւնքը նպաստաւոր է կառավարութեան տուաւ մեծամասնութեամբ մը։ բարեկարգութիւնը քանի մը տեղ միայն վրդովեցաւ։ Խաղաղութիւնն ամենուրեք վերահաստատուած է։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԻ

Լոնտոն, 13 հոկտեմբ.

Անգլիոյ Պանքային շաբաթական հաշուեկիրքը՝ նախորդ շաբթուան հաշուեկիրքին հետ բաղդատմամբ հետեւեալ տարբերութիւնները ցոյց կուտայ։

Պարապատ մետաղադրամ—	
Նուազում— տեղ. ոսկի	115,000
Փոխանակագիրք և այլ թղթեր—Նուազում— տեղ. ոսկի .	1,646,000
Պանքերոջմէ ի պահեստ—	
յաւելում— տեղ. ոսկի	145,000

Պահեստ ի դրամոց հարիւրամասն— թիւնն յանձնառութենց հետ 41 5/8 %

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 2 Հոկտեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈՒՍԱՆԱԿԱՐԳՈՅ

3 ամիս լնտարայի վրայ (պանքային)	.....	110 3/8
3 » » » (վճռագին)	.....	110 1/4
8 Բարիզի » (պանքային)	.....	22 90
3 » » » (վճռագին)	.....	22 97 1/2

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

		Գներ
Երեկ երեկոյ գոց. (Միաց. 5)	Սերի Գ. Կ.	15 13
Պարտքային գոցուածքն վերջը	» »	15 13
Լեռայի մէջ	» »	— —
Առաւօտուն բացուածքս	» »	15 10
Բարձրագոյն գին	» »	15 10
Նուազագոյն »	» »	15 10
Կէս օրին	» »	15 10

ԻՍԹԱՆԳԱԶԸ ՏԱՒԻԼԻ

Երեկ երեկոյ	36 38
Այս առաւօտ	36 34
Կէս օր	36 34

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՅ

փոխառութիւն	1858)	Սերի	21 30
»	1862)		
»	1860)		
»	1863)	Ս »	14
»	1872)		
»	1865)		
»	1869)	» »	0- 15 10
»	1873)		

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Երեկ իրիկուն գոցուեցաւ	(Գ. կ.)	
Այս առաւոտ բացուեցաւ		գործ չկայ
Կէս օրին		

ԲԱԼԿԱՆԵՏՈՒՄՔ

Օսմանիէ գ.էնէրալ	Ագգ. Լ.ք.	4 5
Քրէտի գ.էնէրալ	Գ. կ. Օսմ. »	6 32
Պանք տը Գէնս	» »	5 32
Սօս. Շանմ է վալէօր	» »	3 28
Թրամուէյ	» »	337 1/2
Բուռմէյի երկաթուղի	Ֆր.	34 3/8
Օսմանիան տը Բրիօրիթէ	»	—
Բանկնոթաց Լաւրիօսի	»	100

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
0 Ֆրանսիոյ	»	87 39
Անգլիական ոսկի	»	111
Բոլ Իմպերիալ	»	90 30
Քրիմիոյ	»	51 15
Ռուսպիթղթագրամ	»	40 9
» արծաթի	»	76
Ֆիորին	»	— —
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	108 14
Վ.ենդոյ	»	103
Շլինգոյ	»	103
Մէրքաթիք	»	98
Թասիրի	»	15 10

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 13 հոկտ. ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. բանսոլիտ		102 7/16
Օսմն. »	Սերի Գ. բացուեցաւ	13 5/8
» »	» գոցուեցաւ	13 9/16
» »	» Ա.	21
» »	» Բ.	14
» »	» Գ.	13 1/2
Օթօման 1871	(*.)	72
փոխառութիւն 1877		84
Պանք Օթօման		9 3/4
Ռուսական փոխառ. 1873		94 5/8
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)		75 1/8
» առանձին (բրիվիլէժիէ)		99 1/2
Տայրա Սանիէ		71 3/4
Տօնանիալ (փոխառ. Բաշիլ)	(*.)	95
Հունգարական պարտատոմսգիր 4 %		— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		25 574

Վիէննա, 13 հոկտ. ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125 75
Օսմանեան երկաթուղի	17 10

Բարիզ, 13 հոկտ. ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթի 4 1/2 %	109 12 1/2
» » 3 %	81 90
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սերի Գ. բացուեցաւ	13 90
» » » գոցուեցաւ	13 92 1/2
» » » Բ.	—
» » » Գ.	13 75
Օսմանեան երկաթուղի	34 50
» Բէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթօման	495
Գրէտի Լիոնէ	568 75
» Ֆոնսիէ	1391 25
Բաժնետոմս Լիոնի	1266 25
Սուէզի ջրանցք	2003 75
Ռուսական 5 % 1877 թ.	99 7/8
Իտալական Ռանթի	98 65
Սպանիական (արտաքին)	67 1/4
Եգիպտական միացեալ	38 50
Բրիօրիթէ թիւրք	355
5 % Հելլէնական	345
Զէք Լոնտրայի վրայ	25 38

Բարիզ, 13 հոկտ. ժ. 10 և 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթի 4 1/2 %	— —
Օսմանեան քոնսոլիտէ	գործ չկայ
Եգիպտական	382 50

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԵՒԴՈԿԻԱ, 19 մարտ.

Եօթն եկեղեցականէ գատ, որոց իւրաքանչիւրը կը կառավարուի եօթնական անդամներէ բաղկացեալ ուրոյն Թաղ. Խորհուրդներով, քաղաքս ունի նաև երկու վանք, հինգ անդամներէ բաղկացեալ միացեալ հոգաբարձութեան մը ձեռքը մատակարարուած։

Վանքերն ունին բաւական լաւ գիրք։ լաւ մշակեալ հողեր, գեղեցիկ շինքեր, բայց ոչ այնքան ընդարձակ, որ կարենան բաւական ուխտաւորաց։

Մին՝ քաղաքէս չորս ժամ հեռաւորութեամբ Պիշգոի (*) անուանեալ գիւղի մը մօտ Ս. Յոհան Ոսկերերանի անուան կանգուցեալ է. ունի որոշեալ ուխտի օրեր, ուր կը գլուխն անգամին բաղմութիւն շրջակայ քաղաքներէն։ Ուխտի օրերն են Ս. Աստուածածնի և Ս. Խաչի տօները, և Մեծ Պասոյ առաջ ուրբաթը։ Անցեալ շաբաթ

(*) Բուն անունը եղած է ի հնումն Պիշեռոն։

Խաչվերացի տօնախմբութեան առթիւ մեծ բազմութիւն դիմած էր յուխտ եւ յերկրպագութիւն Ս. Յոհան Ոսկեբերանի Տաճարին, Սեբաստիայէն, Նիքսարէն, Զիլէէն, Հերէքէն, Իւնեայէն, Զարչանպայէն, Ճանիկէն և քաղաքէս։ Բազմութիւնն այնքան մեծ էր որ Վանքի թաղերուն մէջ երկու երեք տուն միասին մնալով հանդերձ, չէին սեղմեր եւ շատեր դուրսը կը մնային։ ասկէց կը ծագէին ոչ նուազ անկարգութիւններ։

Ուխտաւորաց մէջ շատ լաւ եւ պարկեշտ ընթացք մ'ունէին Ճանիկցիները, իսկ օտար քաղաքացւոց մէջ ուշի դիւսնլու հաճոյք կը տեսնուէր քան ջերմեռանդութիւն։ Եկեղեցւոյ արարողութեանց ժամանակ Վանքի ուխտաւորաց հազարաւոր բազմութենէն շատ քիչեր ներկայ կը լինէին, իսկ այլք, ուտել, խմելն եւ նուագելու համար վանքի մերձակայ ծառաստաններու մէջ ցրուած կը մնային, որ ոչ նուազ գայթակղելի եւ մեղադրելի ընթացք մ'է։ Ժողովրդեան բարեպաշտական զգացմանց նուազութեան ատենական կը չափուի սովա։ Այսպիսի օրեր միշտ անդ կը գտնուին վիճակիս Առաջնորդները։ Այս անգամ ալ ներկայ էր քաղաքիս Նորընտիր Տեղապահ Դեր։ Սահակ Ծ. վարդապետ Այվազեան։

Ս. Յովակիմայ եւ Աննայի անուան կառուցեալ է մէջ վանքն, որ քաղաքէս գրեթէ ժամ ու կէս հեռաւորութիւն ունի։ Այս վանք իւր անուան յաւուրի տօնախմբութեան օրէն զատ, գարնան եւ ամառուան եղանակին մէջ միշտ կ'ունենայ իւր ուխտաւորներ, որք շատ առեն կը մնան անդ օգտակարութեան համար, զի շատ լաւ դիրք մ'ունի։ Այս վանքէն գրեթէ մէկ քառորդ հեռի կէլքիի հողին վրայ վանք մ'ալ կայ որ կը վերաբերի Յունաց։ Ի հնումն անդ էր մի եկեղեցի, իսկ յետոյ շընորհիւ եւ ա՛ակցութեամբ լուսահոգի Յակորոս Սրբազան Պատրիարքի (Եւգոկիոյ Առաջնորդութեան ժամանակ) զարդ չինելու պարտուակաւ, քանի մը սենեակներ կառուցեալ են մօտն եւ հետզհետէ ընդարձակելով ու շուրջը պարիսպ մ'ալ առնելով, այժմ եղած է վանք մը, որ միշտ կը ճգնի մեր վանքին մնասելու։

Մեր վանուց բուն ջուրէն քիչ մը վար Տէր թաշ և Ցընտրելը կոչուած տեղին վրայ ջուր մը կա ունի վանքը, որ շատ ծախքի կ'բռնի լինելուն տակաւին վանք չէր բերուած։ Թէեւ Յոյնք շատ ատեն կը կը մնային մեր վանքի ջրին, սակայն այս անգամ Հայոց մէջ տեսնուած երկպառակութիւններէն ու հակառակութիւնէն պատեհ առիթ գտած կարծելով իսկ մը գործաւորներ տարած կ'սկսին ջուրի ճամբայ բանալ և փողոցներ շարելով ջուրը իրենց վանք տանիլ։ Վանուց Հոգաբարձութիւնն Առաջնորդարանի և Ազգ. Վարչութիւնն ալ կառավարութեան իմաց կուտայ սոյն դէպք, եւ իսկոյն ոստիկանութեան միջոցաւ արգելք կը յդուի, սակայն Յոյնք իրենց գործ յառաջ կը քշեն և աւելի բազմանելով գործաւորաց թիւը կ'ուզեն կատարուած գործողութիւն մը ցուցընել երբոր Կառավարութենէն դատի հրաւիրուին։ Առաջնորդարանը դարձեալ կը բողոքէ երկրորդ Թագրիրով մը, դարձեալ կառավարութենէն ոստիկաններ կը զրկուին արդիւնքը. սակայն Յոյնք չհնազանդելով իրենց գործ կը շարունակեն։ Յոյնիժամ տեսնելով որ այս վիճակ անել է, Տեղապահ Ս. Հայր. կը բողոքէ Պէյէնէ Մահեր-Էֆէնի և կը կարգէ վաստաքան մը օրինական ձեւի տակ Վանուց իրաւունքը պաշտպանելու համար Յունաց դէմ. որք արդէն անհնազանդ գիրք մը բռնած են Կառավարութեան դէմ Խնդրին այս օրինական ճամբուն մէջ դրուած էր, երբ երէկ առաւօտ Յոյնք դիմեցին Կառավարութեան բողոքելու թէ իրենց շարած փողոցներ գէշերանց ամբողջ կտորներ և հանուեր են իրենց տեղերէն Զգիտեմք այժմ թէ ի՞նչպէս եղած է, սակայն կը խոստանամ յաջորդ պատեհիւ իմացնել մանրամասնօրէն, եթէ ի՞նչպէս և ի՞նչ միջոցաւ եղած լինին յայտնուիւ Յունաց ազգէ քաղաքիս մէջ յաճախ այս տեսակ խնդիրներ կը բռնայ, ինչպէս որ մի քանի տարի առաջ ալ խնդիր բացին թէ Ս Յոհան Ոսկեբերանի վանքին մէկ մասուան իրենց կը վերաբերէր, սակայն ի վերջոյ իրենց փափաքն ա՛ջնեք չունեցաւ։

—15-20 օրէ ի վեր Սեբաստիոյ Կուսակալ Վսեմ. Սբերի փաշա քաղաքս կը գրաւուէր վիճակներու այցելութեան համար. նոյնպէս նաեւ պատ կը գտնուի Սեբաստիոյ Ցէֆթերոյ պէյը՝ Մուհամէտ էֆէնի դործած գործմանց մասին քննութիւն կատարելու համար, որոյ դէմ բողոքուած էր Թրքաց կողմէ և Ներքին գործոց Նախարարութենէն հրահայուած էր Սեբաստիոյ Կուսակալութեան քննութիւն կատարել տալ։

Երկու օր յառաջ Վսեմ Սբերի փաշա և քաղաքիս կառավարիչ Վսեմ. Ապտուլ-Լաթիֆ պէյ Նիքսար մեկնեցան։

—Սեպտ. 12ին քաղաքս ժամանեց Վսեմ. Իսմայիլ Հաքգը փաշա մեծ հանդիսիւ. քաղաքէս բաւական հեռի դիմաւորած էին Ն. Վսեմութիւնը, Վսեմ. Կուսակալն և Վսեմ. Կառավարիչն և զինուորական ու քաղաքային պաշտօնատարք։ Վսեմ. Կառավարիչի տունն հիւր լինելով Ն. Վսեմութիւն հետեւեալ առաւօտ մեկնեցաւ։

ԲԱՂԷՇ-ՍԱՂԵՐԴԻ ԽՃՈՒՂԻՆ

Բաղէշ-Սղերդի խճուղին Բաղէշի հարաւակողմէն կը սկսի և Պիթլիս Զայի, Տէրէ-ի, հոսանքի հետեւելով 60 քիլոմէթր տեղ դէպի վար կ'երթայ եւ երկու ճիւղի կը բաժնուի։ —Աջ կողմի ճիւղ Տիգրանակերտի վիլայէթը կ'երթայ. ձախ կողմի ճիւղ Պիթլիս-Զային կը հեռաւի նորէն և 10 քիլոմէթրի չափ տեղը ալեերը քերելէն վերջ անկէ կը դառնալ և Բէյսէր-Սուի աւազան եւ Աղերակի դաշտը ակօսելով Սղերտ կը հասնի։

Բաղէշ-Սղերդի խճուղւոյ շինութիւնը 1834 ի ամրան մէջ սկսաւ, Բաղէշ-Մուշի խճուղւոյ շինութիւնը 1835ի աշնան մէջ. վերջի դիծը Բաղէշի հ'ւսխակողմէն կը սկսի և 12 քիլոմէթր երկարութիւն մը Պիթլիս-Զայի հովիտը կորելէն վերջ նորէն երկու ճիւղի կը բաժնուի։— Աջ կողմի ճիւղ Բահկայի դարագաչտէն կ'անցնի և Դատման, Վանի ծովի ափը կը հասնի. ձախ կողմի ճիւղ Մշոյ դաշտը կը կորէ և գրեթէ ուղղագծաբար Մուշ կ'երթայ։

Պ. Բ. Ֆէրրարին եղաւ մեր վիլայէթի այս հանրային շինութեանց առաջին գործիչը, ըսեմ, երկաչափ, վերակացու, գործավար, որովհետեւ գրեթէ ամեն բան կը պակսէր անոր գործի այս սկզբնաւորութեան առեն. բայց քիչ վիճոցի մը վերջ Ինսան էֆէնդին եկաւ մեր քաղաքը, ուր մեր գլխաւոր վարիչն (conducteur) է դեռ, և մեր կողմէ եւ կոչս ճամբաները սկսան հարթաչափուիլ և շինուիլ։ Երբ Ֆիբրի փաշայի տեղ Արիֆի փաշան Բաղէշի կուսակալ եղաւ, գործակիցներ ունեցաւ Պ. Ֆէրրարիի հետ եւ վերջինը հրաժարելով մեկնեցաւ մեր քաղաքէն, և անոր տեղն ալ Մխիթարեան էֆէնտին իջաւ մեր քաղաքը։

Պ. Ֆէրրարին փայլուն հրապարակագիր և արուեստագէտ մ'է և մեր քաղաքի Իսպարէկ վարժարան կողմէ մը Ֆիբրի փաշայի կրթական ոգին կը յիշեցնէ մեզի և միւս կողմէն Պ. Ֆէրրարիի ճարտարապետութիւնը Պէյազ է անցուցարար ըսել, որ մեր այս Իսպարէկն գեղեցիկ չենք մ'է, ինչպէս կը պահանջէ իր անունը, և պարզ Գերբեռ մը, ինչպէս չենք պահանջեր մենք։

Մեր ճամբաները տարապարհակութիւնով կը շինուին, այսինքն տեղացիներ ձրիաբար կ'աշխատին և կառավարութիւն պետական գործիքները միայն կը յանձնէ աշխատաւորներուն։ Կառավարութիւնը կը հարկադրէ, այո՛, ամեն մի 18-55 տարեկան եղող մարդը, որ տարին 4 օր աշխատի մեր ճամբաներու վրայ, և երբ չատեր վարձ տալով ուրիշները կաշխատցնեն իրենց կողմէն, չատեր իրենց բուն թեւերով և կոնակով կ'աշխատին, և ձմեռը միայն կրնայ ընդհատել այս աշխատութիւնը։

Այս ամեն յարմարութիւններու և պարտադրական ութիւններու հակառակ, զարմանալի է, որ մեր ուղեգծերու այս շինութիւնը նշանաւոր առաջացում մը չէ ունեցեր դեռ, և մենք կը ցաւինք երբ կը նկատենք մեր այս հանրային գործի ձեռնձեռքումներն, որովհետեւ այսպիսով տնտեսական և յարաբերական կեանքի վնասներ կ'ունենանք մենք։

—Մեր նոր Վսեմ. Նահանգապետը Բաղէշ հասաւ, և ժողովուրդ դիմաւորեց և պատուով ընդունեց զինք։ Մենք բարի գալուստ կ'ողջունենք մեր ընդհանուր կառավարչին, և կը յուսանք, որ իւր գալուստը բարի է, և ինքն հայր մը կըլլայ մեր ժողովուրդի համար։

—Հացին գինը քիչ մը վրայ դրաւ. մի քանիներ կան, որք ժողովուրդի և ազգաստի հայէն, ջրէն, ատամնելու փորուքներէն կ'ուզեն հանել իրենց չահ և բարտը, և մենք կը յուսանք, որ Վսեմ Նահանգապետը լաւ կ'բնկնէ այս չահագիտութիւնները և պէտք եղածը կը անօրինէ։

— Մեր քաղաքի երեւելիներէն Նուշ Բագրատեան և Ի. Բարսեղեան աղաներ իրենց մահկանացուն կնքեցին, և իրաւ է որ տեղային մեծ կորուստներ են այս անձերու մահերը։

ՄԻ ՆՈՐ ՁԵՌԱԳԻՐ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 3 Սեպտ.

Նորերումս Լազարեան Ճեմարանի Նորաւարտ աշակերտներից մէկը, Պ. Յարութիւն Քալանթարեանը, Շուշի քաղաքից վերադառնալով Մոսկվա՝ ուսումը շարունակելու դիտաւորութեամբ տեղւոյս բարձր ուսումնարաններից մէկում, բերեց իւր հետ մի մեծ և ըստուար ձեռագիր և նուիրեց այն ճեմարանիս մատենադարանին։ Ուշի մը տօք ուսումնասիրելով այդ նոր գիւտը, արդէն դրա յառաջաբանից նկատեցի, որ նա մեր բանասիրաց քաջ ծանօթ մի։ դարու հեղինակ Սարգիսի Շնորհալու երկասիրութիւնն է, այն Սարգսի, որ Իգնատիոս վարդապետի, Գրիգորի և սորա եղբօր Ներսիսի Շնորհալու ընկերակցութեամբ Կարմիր Վանքում(*) աշակերտեցաւ այն ժամանակի հռչակաւոր Ստեփաննոս վարդապետի մօտ։ Ձեռագիրը բաղկացած է 384 թերթերից կամ 767 էջերից. առաջին թերթը միայն մի էջ է բովանդակում. էջերի երկայնութիւնը 27 սանտիմեթր է, իսկ լայնութիւնը 16 ½ սանտիմեթր. իւրաքանչիւր էջը բաղկանում է երկու սիւնակ գրութիւնից և ամենայն մի սիւնակ բովանդակում է 38-41 տող։ Կազմը մաշկապատ տախտակից է՝ տեղ տեղ մաշուած և պատռած. չնայելով այս թերութեան, ձեռագիրը ամենայն յաջողութեամբ կարողացել է դիմանալ ժամանակի քայքայիչ ազդեցութեան և պահպանել է իւր ամբողջութիւնը, բաց ի վերջին մի քանի թերթերից, որոնք պակասում են մի չնչին պատահարի շնորհիւ, որի մասին յիշելն այս տեղ աւելորդ է։

Ամբողջ ձեռագիրը առ հասարակ գրուած է նօտր գրով, միայն երեք չորս հատուածներ բոլորագիր են. իսկ իւրաքանչիւր գլխի առաջին տողը և երբեմն առաջին երկու տողերը գրուած են Մեսրովբեան նշանագրերով, որոնք մեզանում՝ կոչվում են երկա-

(*) Կարմիր Վանքը Բեռնոյ գաւառումն էր, որին տիրապետում էր Հայոց երեւելի գող Վասիլ իշխանը, Ռուբինեանց բարեկամ ու նիզակակից արտաքին թշնամիների դէմ։

ցու, նախկի զմակաբրութիւն Նորա ընթեռնու» ասելն։ Առաջին բաղադրումդրուած է՝ ՝ ՝

ՀԱՆՐԱՋՐԱՑԻՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

VICHY

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէի)

ԿԱԼՈՒԱՔ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վաճառութիւն՝ Փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

PASTILLES DIGESTIVES. — Այս շաքարները Վիշիի մէջ պարունակուած են Ջերմուկներէն ելած աղով, ասորժահամ են և ապահով դարման մ'են դիւրամարսութեան դէմ։

SELS de VICHY pour BAINS. — Այն անձանց համար որք չեն կրնար Վիշիի երթալ։

Կեղծէն զգուշանալու համար, սոյն դեղերու և չիշերուն վրայ պահանջել ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ գրօշմը։ Կը գտնուի Պոլսոյ բոլոր դեղագործաց քով։ 668

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆՃ

24, Բէրլեմդէ դաշտ, Ղալաթիա

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

(Գլնէջ, Ձուլածոյ և թափիծ երկաթէ)

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ՁՄԻՆԷՆԵՐ

ԲԷԳԻՈԼՈՎ, ՏԱՐԳՈՅ, ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐ

Քրիսթոֆլէ սոսկերչական գործեր

ԴԱՆԱԿՆԵՐ

ՊԱՐՏԷԶԻ ԿՈՂԵՐ

Զրհանք — Հրէշէջ դիւրատար մեքենայներ

Ուղղութեան Գործիքներ Աւազանի շտարաններ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅԻ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ ԵՐԿԱԹԵԱՑ ՄԱՆՐ ԴՈՐԾԻՔ ՇԻՆՈՒԱՃԱՆԻԹԻՒ

Ամէն տեսակ գործիքներ

Ֆատանոցք-Կշռորդք-Ցորենի Կշռորդ

Սաւուցի գործիքներ — Սաւուցմանները, Սաւուցեալ ըմպելեաց գործիքներ, Գինւոյ մանուլներ

Տուշ — Լողորան, Լուսաւոր, Նրարներ — Լոցադիր մեքենայ

32 Մահմուտիէ փողոց, Ղալաթիա

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆՃ

676

ՍԻՆԿԵՐԻ

ՀՇՄԱՐԻՏ ԿՍԻՐ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ գաչա, 90,—ի Կալաթա Կլոնանի խան, 2,—ի Բերա, Կալաթա Սէրայի դիմաց,

Ժ. ՆԻՆՏԼԻՆԿԻՐ

Վճարման դիւրութիւն

Զգուշանալ կեղծերէն։ 626

ԲԺԻՇՆԵՐԻՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԲՈՒՏՆԱ (Գոլսէրբա), Բնական հանքային երկաթա, աղ, թթուային, կազային. ամենազգու դարման ընդդէմ արեան տկարութեան, դեղնութեան, տենդի, ստամոքսի ցաւերու, եւ արեան նուազութենէն յառաջ եկած ամեն հիւանդութեանց,

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԲՈԼՈՐ ՋՈՒՐԵՐԷՆ ԳԵՐԱԶԱՆՑ,

Հանքին տէրն է Ֆ. Մոլինաւի, 2, Պոմբ փողոց, Մարսիլիա։ Կ. Պոլսոյ մէջ գործակալք են ԳԱՌԱՎԻԱ եւ ԲԵՌԴԻՐԻԴի։ Աստա խան, 4, Մաքսի փողոց, Ղալաթիա կը ծախուի գլխաւոր դեղարանաց մէջ։ 621

ՇՈՒԵՆԱՒԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարմնոյ և Բերնի գլխաւոր կանոնաւորութիւն

Ուղղութիւն և արագ ազատութիւն

Նաւողների, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն

ԹԻՆԻՈԹ ԲԸՊՈՒԼ

Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միւլէթ

556 Մահանէ փողոց, Թիւ 14

ՄՈՍ

ՇՈՂԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլ և Մէնչեսթրոյի գլխաւոր բանուոր ընկերութիւն

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանարու	4200	Ոգիներ	3000
Ֆերու	4000	Օսարներ	3000
Օսմանլի	4000	Նէրթիս	3000
Պեռուգրիս	3250	Բերա	300
Թիրոս	3250	Լոգիս	800
Մարկարա	3250	Օլինա	800
Մարիոթիս	3250	Սէսիլ	700

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈՒԼ և ԸՆԿ. Ուիթոլ խան

ՁԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ

541 51, Ձէյմս Սդրիդ, Լիվերբուլ

Ընդհանուր գործակատար Ս. ՅԱՄԱՏՅԵԱՆ

ՑՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԲՐԻՍԻԼԷ ԼՐԱԳՐՈՒ

CAISSE GENERALE D'EPARGNE ET DE CREDIT

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿ

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ

ԱՆԱՆՁՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,000,000 ՖՐԱՆՔ

500 ֆրանքոց 2000 արժէնդիրներու բաժանեալ

Հիմնեալ ի Բարիզ 1880 ապրիլին

և Անանուն Ընկերութեան վերածեալ՝ 1881 մայիս 4ին

ԿԵՆԴՐՈՆԱՏԵՂԻ 116, Հրապարակ Լաֆայէդ, Բարիզ

Վարչական խորհուրդ Պ. լը Մէռաժան որ Մոնդոյ (Ֆէլիքս), ասպետ Պատուոյ Լէգէոնի, նախկին երեսփոխան Պ. Պոլէ (Լէոն) Պ. Դ. Ռոդիվալ (Դ. Ռոդիվալ և ընկ. տպագրչներ), տեղապահ։

Տեսչութիւն 1887 ի Տարեշրջանին համար, Պ. Օսմոն (Վիգոր) Պ. Գէլիբէ (Լէօ) Տնօրէն Պ. Մաթիէօ (Մոռիս)

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿԻՆ Նպատակն և առաւելութիւններն են։ Խնայողութիւնն ամենուն դիւրամատչելի ընել։—Փոխ դրամ ունեցողները տեր ընել Բարիզի, Ֆրանսայի քաղաքաց, և Ֆրանսայի Գոհէսի Ֆոնսիէին պարտաթղթոց, ամսական 5, 10 կամ 20 Ֆրանքի վճարմամբ։—Խնայողութիւնն հրապուրիչ ընծայել, թոյլ տալով դնողին որ դեռ բոլոր տակը չը վճարած մնացեալի վճարման համար ստանայ տոկոսներն։ Միանգամայն ամեն անհանգստութիւն բառնալ, ամսական տարեգրոց դրամն ստանալով իւր իսկ ընտրարանին։—

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿԻՆ Խնայողական մնուցմներու ամենէն հանմարէնն է. ա դգտփարին վրայ հիմնեալ է թէ խնայողութիւնն աւելի կարեւորութիւն կուտայ արագապէս հասնելու դիւրակեցութեան, եթէ ոչ հարստութեան, քան ստանալու փոքր տոկոս մը վճարեալ գումարներէն։

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿԻՆ Խնայողին կ'առաջարկէ երկու մասցեալ առաւելութիւններ, պարգեւի հաւանականութիւն և տոկոս։ Ուստի և, 1880էն ի վեր իւր ձեռք բերած արժանին յուսացածէն վեր է։ 1886ին ունէր աւելի քան 96 000 յաճախորդ, որոցմէ շատերը կարեւոր պարգեւներ շահած են։

Ֆրանսական կամ պելճիական մէկ կամ մէկ քանի պարտաթղթեր գնելու համար, կը բաւէ իւր ներկայացուցչոյ յանձնել առաջին վճարին գումարը. արժէնթղթին թիւն անյապաղ կը հաղորդուի գնողին։ Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալ

Յ. ԳՈՒՖՈՒՄՃԵԱՆ Մուսթաֆա փաշա խան, 6, Պոլիս.

Պ. Պ. Միսաք Մօրուքեան եւ ընկ. գործակատարք Իզմիր եւ չրջակայքը Բասմաճեան եւ ընկ. Պ. Յ. Պ. Քալֆոեան, գործակատար Պրուսայի նահանգի համար, Իբէք խան, Պուրսա։ Պ. Սարգիս Սարգիսեան, գործակատար Լիտրիմի, Խաբէլէ։ Պ. Յ. Նշանեանեան, գործակատար ի Կէլիսօրա։ Պ. Մարտիրոս Գասիմեան, գործակատար Սէֆիսի Գարահիսար։ Պ. Զարեհ Ամիրեան, գործակատար ի Սպարթա։ Պ. Պ. Պ. Պոյաճեան և Ընկ., գործակատարք ի Տուապիզոն։ 743

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿԻ

Ի Զալաթիա Պէօյիւք Միւլէթ խան, միջազգային թղթատարատան վրայի յարկը

Սոյն վաճառատան մէջ խիստ ազան գներով կը վաճառուին ամեն տեսակ ճերմակեղէնք, կանանց համար կրկնոցներ, տղայոց համար հագուստներ, կէս շրջազգեստներ, քօռսէներ, օժիտի համար ճերմակեղէնք, բանուածքներ, բազմատեսակ գուլպաներ, թաշկինակներ և այլ այս տեսակ ապրանքներ։

Այս ապրանքներ, որոց մասնէնքն ալ լաւ տեսակէ են, կը վաճառուին թէ՛ փոքր և թէ մեծ քանակութեամբ։

Այս ապրանքներ կը պատրաստուին Վիշնայի և Պերլինի յատուկ գործարանաց մէջ, Նշխոյնս Անգլիան, Իտալիան և Եւրոպական ուրիշ երկիրներուն ապրանքներ կը բերուին։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին եթէ փոխարէնը փոխանակագրով և կամ թղթատարական դրոշմով դրկուի։

Զը հաւնուած ապրանքները նոր կ'առնուին և առածը նոր կը տրուի զեղչելով փոխադրութեան ծախքը։ 1180

ԵՐԿԱԹԻ ԲԷԲԴՈՆԱՏ

ՌՈՊԷՆԻ

ԲՈՒՆ ԵՐԿԱԹԱԽԱՌՆ ՁՈՒՐ ԴԻՒՐԱՄԱՐԱՎԷՆ

Որ յառաջ կուգայ մինչ մնուցիչ տարրին եւ երկաթին բաղադրութենէն։ Շատ զօրեղ ախորժաբեր դեղ մ'է, եւ գերազանցապէս կազդուրիչ։

Բէբդոնատ որ Ֆէռ, կերակրոց հետ խառնուելով, չտարբերուծուիր, ինչպէս կը լինին միւս երկաթախառն պատրաստութիւնները։

Ո՛չ պնդութիւն, ո՛չ ալ լուծում կը պատճառէ և որովհետեւ մարսուելու համար մեծ աշխատութեան պէտք չունի, երբէք ստամոքսի ծանրութիւն չպատճառեր։

ԲԷԲԴՈՆԱՏ ՏԸ ՖԷՌԸ

Կը տրուի կաթիլ առ կաթիլ։

Մէկ անգամուն 10 էն 20 կաթիլ իւրաքանչիւր ճաշի ատեն, ոչ և է հեղուկի կամ կերակուրի մէջ։

Ընդհանուր կեդրոնատեղին է Դեղագործական մթերանոցը, Մեծ փողոց Ղալաթիոյ, 35, կայսրան Պէշիքթաշի թրամուէյին։ Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն լաւ դեղարանաց մէջ։ 978 14—26

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՐԻԼԱՅԸՆՍ

Մովալին ապահովագրութիւն։ —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Պ. Վ. Ուիթոլ, Ուիթոլ խան Պահչէ-գաւառ Պոլիս. կամ Ղալաթիոյ Մէրթէպանի փողոց Իզզէթ բաշա խան Թիւ 6։ 686

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ Ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ

Ընդհանուր գործակատար ՀԷՐՄ. ՀԷԼՊԻՆԿ

Կալաթա, Քարանթինա փողոց, Թիւ 9

ԼԱԹՐԱՆՍԱԹԼԱՆԹԻՒՔ

ՇԱՀԱՒԼԷՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ ԿԱՊԱՀՈՎԱԳՐԻ

ՏՈՒՆԵՐ, ԹԱՆՈՒԹՆԵՐ, ԿՈՒԱՍԻՆԵՐ, ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԳՈՅՔ ԵՒ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔ

556

ՆՈՐ ԴԱՐՄԱՆ

ԸՆԴԴԷՄ ՊՆԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՈՐԻՒՆԵՐԹՈՒԹԵԱՆ

ՄԱԳԲՈՂԱԿԱՆ ԴԵՂ ՏՐ. ՈՒԱԴՄԱՆԻ

Շատ քիչ դեղեր կրնան իրենց յաջողութիւնն հաստատել բժշկական այսքան բարձր անուններով, որպէս են. բրոֆ. Տր. Ֆոն ԼԱՒԸՐ, բժիշկ Գերմանիոյ կայսեր, բրոֆ. Ֆոն ՎԷՍԹԱԼ, բրոֆ. ՇՎԱՅՆԻՆԳԷՐ ի Պերլին, բրոֆ. Ֆոն ՍՒԱՆՋՈՆ ի Վիւրթսպուրկ, բրոֆ. Ֆոն ՆԻԿՍՊԱՈՒՄ ի Միւնխէն և այլն.

Այս վերջինը կը գրէ ինձ, իւր հիւանդանոցին մէջ փորձելէ յետոյ.

«Խնդրեմ տեղեկութիւն տուէք ինձ թէ ո՞ւր դիմելու եմ այս աքսնչելի դեղէն գնելու համար։»

Վիէննայի Բժշկական Մամուլը կ'ըսէ (1 մարտ 1885).

Տր. Ուադմանի Մաթրոնալը արժանի է մեծ բժշկաց բաղմաթիւ յանձնարարութեանց։

Այս Մաքրողական միակ ապրանքն դեղն է ընդդէմ Փոքրոնեան։

Մէկ մասնոցի պարունակութեամբ դեղ եթէ ներքսարկես սրբանին մէջ, անվնաս արտաքնոց կ'երթայ։ Եթէ ազդեցութիւնը շատ զօրեղ կամ արագ է, կարելի է խառնել հարկ եղածին չափ ջուր, որպէս զի կանոնաւորապէս ելնէ փորը։

Մանկանց համար ջրախառն Մաքրողականը կը բաւէ սովորաբար։

Մանկանց վտանգաւոր թանչքին առաջն առնու լուսապն դարմանն է օրն երկու անգամ հանել փորը։

Արլանդերիան. Որանին մէջ կը խառթեն քիչ մը բամբակ որ թաթխուած լինի ջրախառն Մաքրողականի մէջ (ամբողջ ժամ մը, օրը երկու անգամ)։

Համաձայն հնանդրութեանց, Թիֆօի, Քոլերայի և այն տաեն, մարդ զգուշանալու է ներքին դեղերէ։ Եթէ փորն օրը երկու անգամ ելնէ, լաւագոյն դարման է ժամանակ չտալու համար միքրոպներուն որ ծաւալին։

Սառոյցի հնանդրութիւնք. Ներքսարկութիւն մ'ընել ճաշէ յետոյ։

Բոլոր ապրանքներ պարտիզի դէն, կամուած, փոխուած, ստամոքսի ցաւ, խիթ, ընչեղութիւն, փորին անմիջապէս ելնելը մեծ օգուտ կ'ընէ։ Շատ առատ ճաշէ մը յետոյ մարդ ինքզինքը կը գտնէ ներքսարկութեամբ մը և չատ անգամ վտանգաւոր անմարսութեան մը առաջը կ'ատնու. ուզեւորութենէն առաջ և ուղեւորութեան միջոցին, մի՛ մոռնաք այս հանդիստ դեղը։

Նա որ գիտէ մաքրողական նեղքին դեղերու չատ գործածութեան հետեւանքներն և մեծ քանակութեամբ ջուր ներս առնելով յառաջ եկած ապիտաբեր արդիւնքները, ինչպէս են ընդարմացում մեծ աղեաց, պնդութիւն, արիւներթութիւն, պիտի ընտրէ միշտ այս նոր դեղն, որ ազդեցութիւնը նոյն կը մնայ քանի մը տարի վերջն իսկ։

Դեղատանց մէջ կը ծախուի.

1 ամբողջ շիշ 1 ֆրանքի.

1/2 շիշ 1/2 »

1/4 » 1/4 »

Կրկնաչափ 1/2 ֆրանքի։

Գործարանին նշանն է գրեթէ մը և անունն էդիքէդներուն և չիշերուն վրայ։

ՏՐ. ՈՒԱԴՄԱՆՆ

Մանաւանդ որովայնի խոթութեան, և կանանց հիւանդութեանց

Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ համար միակ կեդրոնատեղին է Տր. Շմիտէկ, Լեգրիանուպոլիս։—ի Կ. Պոլիս կը ծախուի Պ. Գասդրիտէսի գեղարանն, Քարաքէյ թիւ 3 և Դեղագործական Մթերանոցն, Մեծ փողոց Ղալաթիոյ, 35, Կայսրան Պէշիքթաշի թրամուէյ։ 979

L'AVENIR DES FAMILLES ԿԱՎԷՆԻՌ ՏԷ ՖԱՄԻԼ

ԸՆՏԱՆԵԱՑ ԱՊԱԳԱՅՑ

Ապահովագրական Փոխադարձ Ընկերութիւն՝ Դրամագլխոց վերաբերութեան համար 1880 ին կազմեալ՝ ի Լիոն նստար Մեդիթիս առ Գէլէի առացած պայմանագրի

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է 61, Ռէդիւ-սաբէ փողոց, 61—Լիոն (Ֆրանսա)

Ապահովագրեալ դրամագլուխը 53 միլիոն ֆրանք

Մինչեւ յայսօր եղած վճարումնք են, 1,000,000 ֆրանք

Տարին չորս վճճակահանութիւն՝ Յունվար, Ապրիլ, Յուլիս և Հոկտեմբեր

Վարչական խորհուրդ. Պ. Շիվալիէ, բժիշկ ի Լիոն, նախագահ։ Պ. Ալլէն, նախկին տնօրէն, հիմնադիր ընկերութեան, ի Լիոն։ Օսթենիէ, նախկին շտապ չորրորդ շրջանակի ի Լիոն։ Պոմ, հաստատաւոր ի Լիոն։ Գալլեան կալուածատէր ի Լիոն։ Ռոթ, հաստատաւոր ի Լիոն։ Գիլլեն, ի Լիոն Մ. Ֆ. Գալլէն, հաստատաւոր ի Լիոն։ Մ. Ալլէն, տեսչ պատասխանատու, ընդհանուր տնօրէն։

Լ'ԱՎԷՆԻՌ ՏԷ ՖԱՄԻԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆն, որ հաստատուած է նպաստելու համար փոքր խնայողութեան, արագ զարգացում մ'ունեցած է։ Իւր նպատակն է որոշել պայմանագրի մէջ մէկ կանգնել դրամագլուխ, կանխավճարներու հաստատութեամբ։—Մարդիկներ կուգայ թէ ի փոխարէն միայն վճարի մը և թէ ամենայն հանգիստ վճարներու (կարելի է ստորագրելի ամեան մինչև մէկ ֆրանքի սկսեալ)։ Ապահովագրեալներ ունենք որոնք մէկ ֆրանք մը վճարած են և երկու հարիւր ֆրանք ստացած են։

Վճարումնք ի կատարումն վճռակահանութեամբք, որք երբէք ամենն անգամ մը տեղի կ'ունենան ի կեդրոնատեղին ընկերութեան, ի ներկայութեան վարչական խորհրդոյն և ընտրեալներու, հաւատական այնպիսի գործողութեամբք զոր ամեն մարդ կրնայ ստուգել։

Ընկերութեան գործառնութիւններ պետք է չփոթել վիճակահանութեանց հետ, ուր ստանալիք բաւական արժէք չուներն վիճակահանութենէն յետոյ։ Մեր մասն ընդհանրապէս, ամենուն ալ վճարմունքն ապահովեալ է, քիչ մը կանուխ կամ քիչ մը ուշ, բոլոր դիպուածներ։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴԻՐՈՒԹԻՒՆՔ

Ընկերութեանս գործառնութիւնքը բաղկացեալ են, ինչպէս Շարժական արժէքից և փոխ տրուած դրամագիծոց ապահովագրութիւն, կորուստներ դրամագլխոյ մը վերադարձմանէն, Իրաւաբանութիւնք և Գրկամարտք փոխառութեանց և ձեռնարկաստանեանց դրամագլխոյ։ Մանկանց համար Օթիտք, Հանգստեան մնուցք Ծերութեան համար, Տիկնանց եւ մանուհներու կազմութիւն, ի մի քան այն ամեն գործառնութիւնք որոց նպատակն է խնայողութիւն։

Այս ապրանքներ ձեռք բերելու համար, Ընկերութիւնս հաստատած է զանազան ապահովներ որոց վճարմունքն տեղի կ'ունենան տուսալի կամ Նուազ ժամանակաց մէջ, ըստ բաղձանաց ապահովագրելոյն։

ՍԱԿԱԳԻՆ Ա.

Ամենայն 1 ֆրանք, որ վճարուի միայն 60 ամիս, իրաւունք կուտայ 1000 ֆրանքի մուրհակի մը 10 թիւերով որոց ամենքն ալ հետզհետէ կը մասնակցին ամեն բաժնման, մինչեւ ամբողջովին վճարուն 1000 ֆրանքին։ Պարզ կրնայ ստորագրուիլ այնչափ անգամ 1000 ֆրանքանց մուրհակի որչափ ամամական վճարէ մէկ ֆրանքանց։

5 ֆրանքի ամամակն բաժնի մը, որ 60 ամիս վճարուի, իրաւունք կուտայ, ըստ ընտրութեան ստորագրողին 5000 ֆրանքի ընկերութեան արժէթղթի մը, կամ մինչեւ 8000 ֆրանքի և Լիոն քաղաքի պարտատոմսերի մը, որք կը մասնակցին ամեն վիճակահանութեանց և պարգեւներուն, մինչեւ անգամ 50,000 ֆրանքի բաժնին։

Ի փոխարէն ամամակն հինգ ֆրանքի, ստորագրողն իրաւունք ունի, ըստ իւր ընտրութեան

1· 500 ֆրանքի, տասնանանոցներով մուրհակ տասնամեայ տարեկան մինչև ցվճարումն, կամ

2· 5000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա., կամ վերջապես

3· 1000 ֆրանքի, Հիմնադրի մուրհակի մէկ տասներորդով։

Դատ. Անցեալ տարեշրջանին մէջ հիմնադրի Մուրհակներն ստացան 80 ֆրանք շահաբաժին, և ներկայ տարեշրջանին մէջ, շահաբաժինը պիտի լինի 100 ֆրանք մէն մի թիւերի վրայ։

Ի փոխարէն ամամակն 8 ֆրանքի, ստորագրողն ըստ իւր ընտրութեան իրաւունք ունի

3000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և տասնանանոցներով Մուրհակի մը 500 ֆրանքին վերադարձիլ, և տարով տարիներու որք երթալով կ'ստին մինչև վճարման օրը։

Դատ. Կը մնայ միայն ի վճարել 1921 տասնանանոցներու մուրհակ։

Ի փոխարէն ամամակն 10 ֆրանքի, ստորագրողն փոխանակ ըստ իւր ընտրութեան

3000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և Պարտատոմսերի մը, կամ 1877ի Գոնեսի Ֆոնսիէին, կամ 1871 ի Վիլլ տը Բոռիէն, կամ Վիլլ տը Պառսէլլէն. (այս երեք արժէթղթերը վճարելի են 400 ֆրանքանէն) կամ 1883ի Օպլիկասիոն Ֆոնսիէռէ մը 500 ֆրանքանց, կամ վերջապես

5000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և Խանամիրի պարտատոմսերի մը, շրջանաբերութեան 1883ի։

Վերջապես, ի փոխարէն ամամակն 12 ֆրանքի, ստորագրողն ըստ իւր ընտրութեան իրաւունք ունի։

3000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. ինչպես նաեւ 1879ի Ֆոնսիէռ կամ Գոնվիլլայ Օպլիգասիոնի մը, վճարելի 500 ֆրանքի, կամ վերջապես Իրոգէքս Օպլիկասիոնի մը (Գրեսի Ֆոնսիէին տեսակ միացուած և 1000 ֆրանքին վճարելի)։

ՍԱԿԱԳԻՆ Բ.

Այս սակագնոյն մէջ, Մուրհակներն 500 ֆրանքին վճարելի են մէկ տարիէն առ առաւելն մինչև 25 տարուան ժամանակամիջոցի մը մէջ, կանխավճարներով որք տեղի կ'ունենան երբէք ապիտ անգամ մը վիճակահանութեամբք։—Բոնիներն ամամակն են և 2 ֆրանքի. առ առաւելն կը պահանջուին մին. չեւ 15 տարի. կը գտգրին երբ մուրհակը վաստակի վիճակահանութեան մէջ։

ՍԱԿԱԳԻՆ Գ.

Այս սակագնոյն մէջ, մուրհակք վճարելի են մէկ տարիէն առ առաւելն մինչև 12 տարուան ժամանակամիջոցի մը մէջ, կանխավճարներով որք տեղի կ'ունենան ամեն տարի յունվարին, տարիներն յունվարին և հոկտեմբերին. առաջին երկուքն 100 ֆրանքէն և հոկտեմբերինն 500 ֆրանքէն։—Ամամակն բոնիները 2 ֆրանքէ են և միայն 50 ամիս վճարելի են։

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Լ'ԱՎԷՆԻՌ ՏԷ ՖԱՄԻԼ ապահովագրական ընկերութիւն մէջ հաստատեալ ըստ հրամանագրոյն 1868, յունուար 22ի, և հետեւապէս կը գործէ ընդ հսկողութեամբ պետութեան։ Չեն լինիլ ընդհոգիմանն կամ առեւտրական ոչ է գործ, ոչ է վտանգի ենթակայ չէ։

Իւր գանձած գրամն ընկերութիւնը կը գործածէ Պետական Արժէթղթոց, Գանձագրերու կամ Պետութեան, քաղաքաց և Ճանչնգաց ելեսխանութիւնքներ կրող թուղթերու։ այս գումարը բաւական է ապահովելու համար իւր շրջանակութեան հանած բոլոր մուրհակներուն վճարումն, այնպէս որ մէն մի ստորագրող բոլորովին ապահով է ստանալու իւր ապահովագրութեանց ամբողջ գումարը։

Տեղեկութեանց և ընտրագրութեան համար դիմել առ պետուրս եկէ. Ամենայն գործակալ Ընկերութեան ի Կ. Պոլիս, Թաշ խան, Թիւ 40. Պանչէ-Գալաթա. Պոլիս։ 1051

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

„ՏՕՅՋԸՐ ԼՕՅՏ"

Ի ՊԷՌԼԻՆ

Շատ ստոյգ պայմաններով կապահովագրի ամեն տեսակ ապրանք, դրամագրաք և այլն, չոգենաւով եւ առանց ոչնչանալու ոչ ոչ գրեթէ։

Ընդհանուր գործակալ Կ. Պոլսոյ

ՏԻՐԱՆ ՆԱԶԱՐԵԱՆ

Թիւ 1 Հաճիսալու խան, Պոլիս

791

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻԻՋԻՒՔ—ՋԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ ի 1 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1887, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻԻՋԻՒՔ—ՋԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	4	6	8	10	2	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42
	Առաւօտ											Իրիկուն									
	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.
Կ. Պոլիս	6	15	6	49	7	17	7	45	8	15	8	41	9	10	10	11	10	37	11	10	11	38	1	49	2	17	2	50	3	46	4	14	4	47	5	16	5	49	6	18	6	44
Գում—գաբու	6	27	6	58	7	26	7	54	8	26	8	50	9	19	10	20	10	46	11	19	11	47	1	58	2	26	2	59	3	55	4	23	4	56	5	25	5	58	6	27	6	58
Եէնի—գաբու	6	32	7	2	7	30	7	58			8	54	9	23	10	24	10	50	11	23	11	51	2	2	2	30	3	3	3	59	4	27	5		5	29	6	2	6	31	6	57
Տավուտ փաշա																																										
Պամբիկ	6	39	7	8	7	36	8	4			9		9	29	10	30	10	56	11	29	11	57	2	3	2	36	3	9	4	5	4	33	5	6	5	35	6	8	6	37	7	8
Եէսիլ—գուլէ	6	44	7	12	7	40	8	9	8	37	9	4	9	32	10	34	10	59	11	33	12		2	12	2	39	3	13	4	9	4	36	5	11	5	38	6	13	6	40	7	8
Մագրիգիւղ	6	57	7	24	7	51	8	21	8	52	9	16			10	46			11	45			2	24			3	24	4	21			5	23			6	25			7	20
Ա. Մթէֆանօ			7	33			8	30	9	4	9	25			10	55			11	55			2	33					4	30			5	32			6	35			7	29
Քիւչիւք Զէք							9	14											12	3																	6	43				

ՔԻԻՋԻՒՔ—ՋԷՔՄԷՃԷԻՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	1	41
	Առաւօտ											Իրիկուն									
	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.
Քիւչիւք